

**Osavuosisikatsaus**  
**1.1.-30.9.2005**



## POHJOLAN OSAVUOSIKATSAUS 1.1.–30.9.2005

- \* Vahinkovakuutuksen maksutuotot kasvoivat 12,5 % ja olivat 550 milj. e (489 milj. e).
- \* Vahinkovakuutuksen yhdistetty kulusuhde oli 93,8 % (92,3 %).
- \* Henkivakuutuksen tulos käyvin arvo in ennen veroja oli 53 milj. e.
- \* Varainhoidon liikevoitto oli 5,1 milj. e (5,3 milj. e).
- \* Tulos/osake oli 0,98 e (1,02 e).
- \* Substanssi/osake käyvin arvo in oli 7,29 e (6,74 e 31.12.2004).
- \* Pohjolasta tuli OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj:n tytäryhtiö 18.10.2005.

### Pohjola yhdistänyt kasvun ja kannattavuuden

**- Pohjolan kaikkien liiketoimintojen kehitys on jatkunut hyvin vahvana, luonnehtii Pohjolan toimitusjohtaja Eero Heliövaara yhtiön raportoidessa tänään hyvästä tammi-syyskuun osavuosituloksesta. Alkuvuoden tulos enteilee menestyksellistä koko vuoden 2005 tulosta.**

Operatiivisen toiminnan - vahinkovakuuttamisen ja asiakkaiden varainhoidon - ohella myös sijoitustoiminta tuottaa erinomaisesti. Sijoitusten tuotto käyvin arvo in vuotuiseksi tuotoksi muutettuna oli 9,6 %.

#### Maksutuotot kasvoivat, kannattavuus tavoitetasolla

Vakuutusmaksutuotot kasvoivat 12,5 % ja koko vuoden osalta kasvun ennakoidaan ylittävän 10 %. Voimakkainta kasvu oli edelleen Baltiassa, jossa Pohjolan Seesam-tytäryhtiöiden maksutuotot kasvoivat peräti 68 %.

Vahinkovakuutustoiminnan kannattavuutta ilmentävä yhdistetty kulusuhde oli 93,8 %.

- Korvaus- ja liikekulujen suhde vakuutusmaksuottoihin säilynee koko vuoden osalta alle 95 %:n tavoitelukemissa. Tavoite on pidetty ennallaan huolimatta siitä, että Pohjola siirtyi keväällä IFRS-tilinpäätösstandardin mukaiseen raportointiin, mikä heikensi yhdistettyä kulusuhdetta yli prosentin, Heliövaara toteaa.

Korvaus- ja liikekuluja vuonna 2005 ovat nostaneet alkuvuonna tilastoidut suurvahingot, sairaanhoitokorvausten täyskustannusvastuuseen siirtyminen lakisääteisessä tapaturmavakuuttamisessa sekä investoinnit Baltian tytäryhtiöihin. Kolmannella vuosineljänneksellä suurvahinkojen vahinkokehitys on tasaantunut. Hankintatoimen tehostumisen ja kumppanuuksien ansiosta korvauskulujen inflaatio on pysynyt alhaisena.

#### Pohjolan asema lakisääteisen tapaturmavakuuttamisen markkinajohtajana vahvistui

Pohjolan asema työnantajien lakisääteisen tapaturmavakuuttamisen markkinajohtajana on vahvistunut. Pitkäjänteinen yhteistyö asiakkaiden kanssa tapaturmariskien hallinnassa on parantanut Pohjolan asemaa vakuutusmarkkinoilla.

- Yhtiössä on määrätietoisesti viety eteenpäin oikeudenmukaisen hinnoittelun periaatetta, mikä tarkoittaa, että asiakkaat maksavat oman riskiprofiilinsa mukaisia vakuutusmaksuja. Syyskuussa julkaistun vakuutusyhtiöiden siirtokierroksen analyysi osoitti, että kannattavuuslähtöinen ajattelutapa on sisäistetty myös myynnissä. Uudistettujen TES-sopimusten myötä palkitsemisen painopistettä on siirretty myynnin volyymien korostamisesta kannattavuuden tarkasteluun.

Oikeudenmukaisuuteen ja nopeuteen on kiinnitetty erityistä huomiota vakuutustuotannossa ja korvauskäsittelyssä. Käsitteilyvirheiden väheneminen on nopeuttanut asiakaspalvelua. Korvauspalvelua on tehostettu myös toimintatapoja sähköistämällä.

## Rahastopääomat kasvoivat, rahastotuotteet menestyvät luokituksissa

Varainhoidon vertailukelpoinen tulos on edelliskauden vastaavan ajankohdan tulosta parempi, vaikka liikevoitto laski hieman.

Rahastosijoitusten määrän kasvu on jatkunut voimakkaana. Pohjola Rahastoyhtiön rahastopääoma ylitti syyskuussa 2,2 miljardia euroa. Pohjolan tarjoamat osake- ja korkorahastot ovat menestyneet hyvin puolueetonta ja vertailukelpoista rahastotietoa tarjoavan Morningstarin luokituksissa.

Yksilöllistä varainhoitoa tarjoavan Pohjola Privaten asiakasmäärä on edelleen kasvanut. Heliövaaran mukaan asiakkaat ovat ottaneet hyvin vastaan noin vuosi sitten lanseeratun uuden palvelukonseptin.

## Postin ryhmäeläkevakuutuksesta Henki-Pohjolan suurin sopimus

Henkivakuuttamisen tulos ennen veroja käyvin arvoin oli 53 miljoonaa euroa. Henkivakuutusmyyntiä tukevat sijoitustoiminnan tuotot, jotka huomioiden Henki-Pohjolan ensimmäisen toimintavuoden tulos käyvin arvoin tulee haasteellisesta alusta huolimatta olemaan hyvä.

Säästövakuutusten ja yksilöllisten eläkevakuutusten osalta myynnin painopiste on siirtynyt tavoitteiden mukaisesti yhä enemmän perustekorkoisista vakuutuksista sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin. Alhaisen korkokannan vallitessa sijoitussidonnaisuudesta hyötyvät etenkin pitkäaikaissäätämistä suosivat asiakkaat.

Merkittävien eläkesäätiöiden eläkevakuutuksia on kuluvana vuonna siirtynyt Pohjolaan. Suomen Posti Oyj siirtää henkilöstönsä lisäeläketurvan hoidon Henki-Pohjolalle ja TEL-eläketurvan hoidon Ilmariselle vuoden vaihteessa. Postin ryhmäeläkevakuutus on Henki-Pohjolan toistaiseksi suurin sopimus. Vastuunsiirtomaksu on 73 miljoonaa euroa.

## Pohjolasta tuli OKOn tytäryhtiö

OKO Osuupankkien Keskuspankki Oyj osti 12.9. Suomi-yhtiöltä ja Ilmariselta 58,5 prosentin osuuden Pohjolan osakkeista 2,1 miljardin euron kauppahintaan. Vakuutusvalvontavirasto antoi kaupasta myönteisen päätöksen 18.10.

Kauppan myötä Pohjolasta tuli OKOn tytäryhtiö ja vahinkovakuutusliiketoiminnasta OP-ryhmälle uusi keskeinen liiketoiminta-alue. Pohjola jatkaa toimintaansa omalla nimellään ja liikemerkillään.

- OKO-konserniin siirtyy toiminnallisesti ja laadullisesti hyvässä kunnossa oleva vakuutus- ja varainhoitoyhtiö, joka osana suurempaa kokonaisuutta voi tarjota asiakkailleen entistä parempia ja monipuolisempia palveluita. Pohjolan henkilöstöllä on korkea työmoraali, tinkimätön palveluasenne ja vahva ylpeys työnantajastaan. Työntekijöiden hallussa oleva informaatio ja asiantuntemus ovat jatkossakin vakuutusyhtiön tärkeimpiä tuotannontekijöitä, Heliövaara sanoo.

## Pohjola yhdisti kasvun ja kannattavuuden

Toiminnan painopistettä on kuluvana vuonna siirretty tehokkuuden tarkastelusta palvelun laadun parantamiseen. Kappale- ja aikatavoitteiden mittareita ovat esimerkiksi käsittelyajat, tavoitettavuus- ja palveluajat, soittopyyntöihin ja palautteisiin vastaamisen nopeus, vuositarkastusten ajat sekä tuotelanseerausten määrä. Verkkopalveluitaan kehittämällä Pohjola vastaa uuden sukupolven aikaan ja paikkaan sitoutumattomaan asiointitarpeeseen.

Pohjola on jo neljättä vuotta hyvässä nousukiidossa; Vahinkovakuuttajana se on yksi Pohjoismaiden kannattavimpia. Pohjolan varainhoidon hallinnoimat varat ovat kasvaneet 14 miljardiin euroon. Henkivakuutusliiketoiminta on integroitu suunnitelman mukaisesti osaksi varainhoitoa.

Pohjola on onnistunut kasvun ja kannattavuuden yhdistämisessä kasvattaen markkinaosuuttaan samanaikaisesti kun operatiivisen toiminnan kannattavuutta mittaava yhdistetty kulusuhde on alentunut tavoitetasolle. Vakuutusmaksutulolla mitattuna Pohjolan vahinkovakuutuksen markkinaosuus kotimaan markkinoista on yli 26 %.

Tiedot ovat tilintarkastamattomia.

## TULOS HEINÄ-SYYSKUU

Konsernin liikevoitto heinä-syyskuussa oli 72 milj. euroa (74 milj. e).

Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot olivat 190 milj. euroa (164 milj. e). Yhdistetty kulusuhde oli heinä-syyskuussa 82,5 % (77,5 %), joka koostui 24,5 %-yksikön (26,8 %-yksikköä) toimintakulusuhteesta ja 58,0 %-yksikön (50,7 %-yksikköä) riskisuhteesta. Vahinkovakuutuksen tulosvaikutteisesti kirjatut sijoitusten tuotot ja kulut olivat heinä-syyskuussa 31 milj. euroa (34 milj. e). Vahinkovakuutuksen liikevoitto oli heinä-syyskuussa 66 milj. euroa (70 milj. e).

Henkivakuutuksen liikevoitto heinä-syyskuussa oli 5,5 milj. euroa ja tulos ennen veroja käyvin arvoin 21,7 milj. euroa.

Varainhoidon heinä-syyskuun liikevoitto oli 2,4 milj. euroa (2,1 milj. e).

Konsernin osakekohtainen tulos heinä-syyskuussa oli 0,34 euroa (0,30 e).

## TULOS TAMMI-SYYSKUU

Konsernin liikevoitto tammi-syyskuussa oli 223 milj. euroa (247 milj. e).

Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot olivat 550 milj. euroa (489 milj. e), jossa kasvua viime vuoden vastaavaan aikaan on 12,5 %. Yhdistetty kulusuhde oli tammi-syyskuussa 93,8 % (92,3 %). Korvauskulut (pl. korvausten käsittelykulut) olivat 369,5 milj. euroa (308,7 milj. e). Liikekulut ja korvausten käsittelykulut kasvoivat 4,2 milj. euroa ja olivat 146,7 milj. euroa (142,5 milj. e). Vahinkovakuutuksen tulosvaikutteisesti kirjatut sijoitusten tuotot ja kulut olivat 99 milj. euroa (135 milj. e). Vahinkovakuutuksen liikevoitto oli tammi-syyskuussa 151 milj. euroa (169 milj. e). Vahinkovakuutuksen oman pääoman tuotto oli 21,3 % (16,3 %), joka vuosituotoksi muutettuna oli 28,4 % (21,7 %).

Tammi-syyskuussa henkivakuutuksen vakuutusmaksutulo oli 152 milj. euroa. Riskiliikkeen kate oli ylijäämäinen ja liikekustannussuhde oli 79,1 %. Henkivakuutuksen liikevoitto oli 9,4 milj. euroa, johon sisältyy ensimmäisellä neljänneksellä negatiivisen liikearvon tuloutusta 4,1 milj. euroa. Henkivakuutustoiminnan tulos ennen veroja käyvin arvoin oli 53,4 milj. euroa. Oman pääoman tuotto oli 18,9 %, joka vuosituotoksi muutettuna oli 24,6 %. Sijoitusten tuotto käyvin arvoin oli 6,1 %, joka vuotuisesti tuotoksi muutettuna oli 8,2 %.

Varainhoidon tammi-syyskuun liikevoitto oli 5,1 milj. euroa (5,3 milj. e).

Konsernin osakekohtainen tulos tammi-syyskuussa oli 0,98 euroa (1,02 e). Osakekohtainen substanssi käyvin arvoin oli 7,29 euroa (6,74 e 31.12.2004) maaliskuussa maksetun 0,70 euron osingon jälkeen.

## VAHINKOVAKUUTUS

Pohjola on Suomen johtavia vahinkovakuuttajia 26,1 %:n (2004) markkinaosuudella vakuutusmaksutulolla mitattuna. Pohjola harjoittaa vahinkovakuutusliiketoimintaa Suomessa kolmessa yhtiössä. Vahinko-Pohjola on yleisvahinkovakuutusyhtiö, A-Vakuutus on keskittynyt ammattiliikenteen vahinkovakuuttamiseen ja Eurooppalainen matkavakuuttamiseen. Baltiassa, jossa Pohjolan markkinaosuus on n. 6 %, vahinkovakuutusliiketoiminta on paikallisissa Seesam-tytäryhtiöissä.

### Vakuutusmaksutuotot

Pohjolan vakuutusmaksutuotot kasvoivat 12,5 %:lla 550 milj. euroon (489 milj. e).

Kotimaisessa vahinkovakuutusliikkeessä maksutuotot kasvoivat 11,8 %:lla 516 milj. euroon (462 milj. e). Lakisääteisissä tapaturma- ja liikennevakuutuslajeissa täyskustannusvastuuseen siirtyminen nosti

maksutuottoja 19,5 milj. euroa, joka on 4,0 %-yksikköä konsernin ja 4,2 %-yksikköä kotimaisen vakuutusliikkeen maksutuoton kasvusta.

Baltian maksutuotot kasvoivat 67,7 %:lla 21,9 milj. euroon (13,0 milj. e). Baltian tytäryhtiöiden siirtyminen Pohjolan täysin omistamiksi tytäryhtiöiksi vuonna 2004 on mahdollistanut Baltian liiketoimintastrategioiden integroimisen Pohjola-konsernin strategioiden kanssa. Tämä on näkynyt jälleenvakuutuksen siirtymisenä Pohjola-konsernin jälleenvakuutuspuolelle ja kasvaneena panostuksena yksityistalouksien vakuutustarjontaan.

Muun ulkomaisen vakuutusliikkeen maksutuotot laskivat 12,2 milj. euroon (14,3 milj. e). Pohjola on luopunut osasta vakuutuskantaa kannattavuussyistä.

#### Yhdistetty kulusuhde

Yhdistetty kulusuhde oli tammi-syyskuussa 93,8 % (92,3 %), josta vahinkojen osuus oli 67,2 (63,1) prosenttiyksikköä ja liikekulujen sekä korvausten käsittelykulujen osuus 26,6 (29,2) prosenttiyksikköä.

#### Korvauskulut

Korvauskulut (pl. korvausten käsittelykulut) olivat tammi-syyskuussa 369,5 milj. euroa (308,7 milj. e). Vahinkovakuutuksen vahinkokehitys oli kaksijakoinen. Suurten ja keskisuurten vahinkojen korvausmäärät olivat samaa suuruusluokkaa vuoden kolmannella neljänneksellä, mutta merkittävästi suuremmat vuoden ensimmäisellä puoliskolla viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Tammi-syyskuussa suurten ja keskisuurten vahinkojen korvausmäärät olivat yhteensä noin 19 milj. euroa suuremmat kuin vastaavana aikana viime vuonna. Omalla vastuulla olevien yli 2 milj. euron suurvahinkojen määrä oli neljä (0), kun koko vuoden 2004 aikana omalla vastuulla olleita suurvahinkoja oli kaksi kappaletta. Suurin yksittäinen vahinko oli tammikuun alun myrsky, josta Pohjola kirjasi yhteensä noin 5 milj. euron korvauskulut vuoden ensimmäiselle neljännekselle.

Omalla vastuulla olevan liikkeen voimakas kasvu Baltiassa ja sairauskuluvakuutuksen kannansiirto Suomiyhtiöltä ovat lisänneet korvauskuluja 15,7 milj. eurolla tammi-syyskuussa. Vuoden 2005 alusta täyskustannusvastuuseen siirtyminen, joka näkyy myös maksutulon kasvuna, on nostanut korvauskuluja 14,1 milj. eurolla.

#### Liikekulut ja korvausten käsittelykulut

Liikekulut ja korvausten käsittelykulut kasvoivat 4,2 milj. euroa ja olivat 146,7 milj. euroa (142,5 milj. e). Liikekulut olivat 111,8 milj. euroa (104,6 milj. e). Korvausten käsittelykulut olivat 34,8 milj. euroa (37,9 milj. e). Baltian liiketoimintojen kasvun ja sairauskuluvakuutuksen kannansiirron seurauksena liikekulut ja korvausten käsittelykulut nousivat 4,7 milj. euroa tammi-syyskuussa viime vuoden vastaavaan aikaan verrattuna.

#### Vahinkovakuutuksen sijoitustoiminta

Vahinkovakuutuksen sijoitusten käypä arvo oli syyskuun lopussa 2 701 milj. euroa (2 346 milj. e 31.12.2004). Osakkeiden osuus on saavuttanut asetetun vaihteluvälin (16-20 %) ja oli syyskuun lopussa 19 % (21 % 31.12.2004). Korkosalkun keskimääräinen duraatio tarkastelukauden lopussa oli 4,8 vuotta.

Sijoitusten tuotto käyvin arvoin oli 7,9 % (5,0 %), joka vuotuisesti tuotoksi laskettuna vastaa 10,7 % (6,7 %). Tulokseen kirjatut sijoitusten tuotot ja kulut olivat 99 milj. euroa (135 milj. e). Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin oli 173 milj. euroa.

Helsingin Lapinmäentien kiinteistön myyntivoitto 20,2 milj. euroa on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä.

#### Vahinkovakuutuksen vakavaraisuus

Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjolan vakavaraisuusluokitus on A+, (negatiiviset näkymät) (luottoluokituslaitos Standard & Poor's 19.10.2005).

Pohjolan tavoitteena on ylläpitää vahinkovakuutuksen vakavaraisuuspääoma tasolla, joka vastaa A-vakavaraisuusluokitusta. Kannattavuuden parantaminen, sijoitusomaisuuden rakenteen muuttaminen ja

kattavampi jälleenvakuutusuoja ovat vähentäneet vakavaraisuuspääoman tarvetta. Vahinko-Pohjolan pääomitus ylittää tavoitetason.

Vahinkovakuutussegmentin vakavaraisuuspääoma IFRS-taseesta laskettuna oli tarkastelukauden lopussa 837 milj. euroa (671 milj. e 31.12.2004) ja vastuunkantokyky oli 118,9 % (104,3 % 31.12.2004). Tämän lisäksi Vahinko-Pohjolalla on emoyhtiön myöntämä 50 milj. euron pääomalainaoptio. Lakisääteiset vakavaraisuusvaatimukset perustuvat erillistilinpäätöksiin.

Vahinkovakuutuksen oman pääoman tuotto

Vahinkovakuutuksen oman pääoman tuotto käyvin arvoin oli 21,3 % (16,3 %), joka vuotuiseksi tuotoksi muutettuna vastaa 28,4 % (21,7 %).

## VARAINHOITO JA HENKIVAKUUTUS

Pohjolan varainhoito- ja henkivakuutusliiketoiminnat tarjoavat täyden palvelun sijoituspalvelut yksityisasiakkaille ja institutionaalisille sijoittajille. Pohjola tarjoaa säästämisen ja sijoittamisen alueella yksilöllisen omaisuudenhoidon palveluita, jotka koostuvat omista rahasto- ja henkivakuutus tuotteista sekä yhteistyökumppaneiden täydentävistä sijoituspalveluista.

Vuoden 2005 alussa Pohjola aloitti henkivakuutusliiketoiminnan.

Uusi pääomistaja OKO (67,3 % 19.10.2005) on ilmoittanut Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjolaa (Henki-Pohjola) ja Pohjola Rahastoyhtiö Oy:tä koskevista rakennejärjestelysuunnitelmistaan pörssitiedotteella 12.9.2005 ja ostotarjouksessa 14.10.2005. Tavoitteena on myydä Pohjola-Yhtymän omistamat ko. yhtiöt Osuuspankkikeskus Osk:lle (OPK) kuluvan vuoden aikana. Tarkempi kuvaus Pohjolan omistus- ja rakennejärjestelyistä on kohdassa "OKO OSUUSPANKKIEN KESKUSPANKISTA POHJOLAN ENEMMISTÖOMISTAJA"

## HENKIVAKUUTUS

Suomen henkivakuutusmarkkinoiden maksutulo oli tammi-elokuussa 1 852 milj. euroa (1 680 milj. e). Pohjolan markkinaosuus maksutulolla mitattuna oli 6,8 %. Sijoitussidonnaisissa vakuutuksissa yhtiön markkinaosuus oli 7,4 % ja perustekorkoisissa 6,5 %.

Pohjolan henkivakuutusliiketoiminnan vakuutusmaksutulo oli 152 milj. euroa, josta eläkevakuutusten osuus oli 58 milj. euroa ja henkivakuutusten osuus 94 milj. euroa. Säästövakuutusten ja yksilöllisten eläkevakuutusten osuus maksutulosta oli 112 milj. euroa, josta 58 % oli sijoitussidonnaista ja 42 % perustekorkoista.

Syyskuussa Pohjola solmi Postin eläkesäätiön kanssa sopimuksen, jonka seurauksena Henki-Pohjolalle siirtyy vakuutustoiminnan luovutuksen yhteydessä lisäeläkevastuita 73 milj. euron arvosta. Vakuutustoiminnan luovuttaminen ja varojen siirto Postin Eläkesäätiöltä tapahtuu 31.12.2005. Järjestelyn toteutuminen edellyttää Vakuutusvalvontaviraston suostumusta.

Henkivakuutuksen sijoitustoiminnan tulokseen kirjatut tuotot ja kulut olivat 108,0 milj. euroa (ml. sijoitussidonnaiset sopimukset). Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin oli 152,6 milj. euroa. Liikekulut olivat yhteensä 11,7 milj. euroa. Riskiliikkeen kate oli lievästi ylijäämäinen. Liikekustannussuhde kuormitustulosta laskettuna oli 79,1 %.

Henkivakuutusliiketoiminnan hankinnasta syntyi tasoitusmäärän erilaisen IFRS-käsittelyn seurauksena negatiivinen liikearvo (4,1 milj. euroa), joka tuloutettiin liiketoiminnan muina tuottoina vuoden ensimmäisellä neljänneksellä.

Pohjolan henkivakuutusliiketoiminta hoitaa Suomi-yhtiön vakuutuskantaa. Palkkiotuotot olivat 12,0 milj. euroa ja tulos oli positiivinen.

Henkivakuutusliiketoiminnan liikevoitto oli 9,4 milj. euroa ja tulos ennen veroja käyvin arvoin 53,4 milj. euroa.

Vakuutus SOPIMUSTEN VASTUUVELKA oli 1 321 milj. euroa 30.9.2005, josta perustekorkoisten osuus oli 879 milj. euroa ja sijoitussidonnaisten osuus 443 milj. euroa. Sijoitussopimuksista johtuvat rahoitusvelat olivat 68 milj. euroa.

Henkivakuutusliiketoiminnan sijoitusten tuotto käyvin arvoin oli 6,1 %, joka vuotuisesti tuotoksi muutettuna oli 8,2 %. Henkivakuutuksen sijoitusten käypä arvo (pl. sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset) oli 1,1 miljardia euroa, josta 20 % (0 % 1.1.2005) oli osakkeissa, 51 % (100 % 1.1.2005) joukkovelkakirjalainoissa, 28 % (0 % 1.1.2005) muissa rahoitusmarkkinavälineissä ja 1 % (0 % 1.1.2005) kiinteistöissä.

Oman pääoman tuotto oli 18,9 %, joka vuosituotoksi muutettuna oli 24,6 %.

#### Henkivakuutuksen vakavaraisuus

Henkivakuutusliiketoiminnan vakavaraisuuspääoma IFRS-taseesta laskettuna oli tarkastelukauden lopussa 210 milj. euroa ja vastuuvelkaan suhteutettu vakavaraisuusaste oli 20,2 %. Lakisääteiset vakavaraisuusvaatimukset perustuvat erillistilinpäätöksiin.

## VARAINHOITO

Pohjolan rahastojen hallinnoimien varojen kasvu oli tammi-syyskuussa 44 %, joka oli markkinakasvua (40 %) nopeampaa. Tähän on toisaalta vaikuttanut institutionaalisten sijoittajien varallisuuden hajauttaminen rahastojen kautta ja toisaalta kotitalouksien tarve ja mahdollisuus pitkäaikaissäästämiseen.

Varainhoidon liikevoitto oli 5,1 milj. euroa (5,3 milj. euroa) tammi-syyskuussa.

Varainhoidon hallinnoimien varojen kokonaismäärä oli tarkastelukauden lopussa 13,8 miljardia euroa (11,8 mrd. e 31.12.2004). Pohjola-konsernin osuus 13,8 miljardin euron sijoituskannasta oli 4,9 miljardia euroa. Institutionaalisten sijoittajien ja yksilöllisen varainhoidon private banking -asiakkaiden määrä on jatkanut kasvuaan.

Rahastojen pääomat olivat syyskuun lopussa 2 200 milj. euroa (1 526 milj. e 31.12.2004). Syyskuun lopussa konsernin omien sijoitusten osuus rahastojen pääomista oli 23 %.

## KONSERNIN MUU TOIMINTA

Konsernin liiketoiminnoille kohdistamattomien sijoitusten käypä arvo oli syyskuun lopussa 133 milj. euroa (179 milj. e 31.12.2004). Sijoitusten tulosvaikutteisesti kirjatut tuotot ja kulut olivat 64 milj. euroa (81 milj. e) ja siitä osakkeiden myyntivoittojen osuus 60 milj. euroa (66 milj. e) sisältäen Ilmarisen takuuosuuksien myynnin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Sijoitussalkun osakepaino oli tarkastelukauden lopussa 41 % (69 % 31.12.2004).

Liiketoiminnoille kohdistamattomat nettovarot verovelkoilla vähennettynä olivat syyskuun lopussa, maaliskuussa maksetun 107 milj. euron osingon jälkeen, 137 milj. euroa (130 milj. e 31.12.2004). Pääoma on pääosin emoyhtiössä. Emoyhtiön Vahinko-Pohjolalle antaman pääomalainaoption jälkeen kohdistamattomat nettovarot ovat 87 milj. euroa.

## HENKILÖSTÖ

Konsernin palveluksessa oli syyskuun lopussa 2 733 henkilöä (2 652 henkilöä) ja katsauskaudella keskimäärin 2 778 henkilöä (2 714 henkilöä). Henkivakuutusliiketoimintakaupan yhteydessä Suomi-yhtiöstä siirtyi 232 henkilöä Pohjola-konserniin vanhoina työntekijöinä vuoden 2005 alussa. Baltian yhtiöiden henkilöstömäärä on noussut 129:ään (101).

## SIIRTYMINEN IFRS-TILINPÄÄTÖSKÄYTÄNTÖÖN

Pohjola siirtyi konsernitilinpäätöksen laatimisessa kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin (International Financial Reporting Standards, IFRS) vuoden 2005 alusta lukien. Vuoden 2005 osavuositarkastukset laaditaan IFRS-standardien kirjaamis- ja arvostusperiaatteita noudattaen. Suomalaisen tilinpäätöskäytännön ja IFRS-käytännön välisistä eroista on tiivistelmä tämän tiedotteen liitteenä (Laatimisperiaatteet). Yksityiskohtaisempi tiedote siirtymisen vaikutuksista on julkistettu 28.4.2005.

## OKO OSUUSPANKKIEN KESKUSPANKISTA POHJOLAN ENEMMISTÖMISTAJA

OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj (OKO) on 12.9.2005 tehdyllä kaupalla ostanut Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomelta (Suomi-yhtiö) ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselta (Ilmarinen) noin 58,5 prosentin osuuden Pohjolan osakkeista ja äänistä noin 1,2 miljardin euron käteishintaan. Osakekohtainen kauppahinta oli 13,35 euroa. 12.9.-19.10.2005 OKO hankki 8,8 prosenttia lisää Pohjolan osakkeita omistaen 19.10.2005 67,3 prosenttia Pohjolan osakekannasta. 14.10.2005 OKO on tehnyt muille Pohjolan osakkeenomistajille julkisen ostotarjouksen jäljellä olevista noin 32,8 prosentista Pohjolan liikkeeseen laskemista osakkeista 13,35 euron käteishintaan osakkeelta. Julkinen ostotarjous on voimassa 19.10.-18.11.2005. Järjestelyssä Pohjolan koko osakekannan arvoksi täysi laimennusvaikutus huomioon ottaen on laskettu noin 2 075 miljoonaa euroa. OKO on ilmoittanut, että Pohjolan ostaminen laajentaa OKOn liiketoiminnan vahinkovakuutusmarkkinoille, vahvistaa olennaisesti Osuuspankkiryhmän (OP-ryhmä) asemaa Suomen rahoitusmarkkinoilla ja noudattaa ryhmän pitkän tähtäimen tavoitetta nousta markkinajohtajaksi Suomessa.

Kaupan yhteydessä OKO ilmoitti suunnitelmistaan Pohjolaan liittyvien rakennejärjestelyiden suhteen. Tarkoituksena on, että Pohjola myisi Osuuspankkikeskus Osk:lle (OPK) Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjolan, Pohjola-Rahastoyhtiö Oy:n ja Pohjolan Systeemipalvelu Oy:n. Kyseisten omaisuserien kauppahinnaksi on arvioitu yhteensä noin 367 miljoonaa euroa, joka jakaantuu siten, että Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjolan osuus olisi noin 281 miljoonaa euroa, Pohjola-Rahastoyhtiö Oy:n osuus noin 73 miljoonaa euroa ja Pohjolan Systeemipalvelu Oy:n osuus noin 13 miljoonaa euroa.

Järjestelyn odotetaan tuovan OKOLle ja OP-ryhmälle merkittäviä synergiaetuja. OP-ryhmän kulu- ja tuottosyngiat arvioidaan vuositasolla noin 91 miljoonaksi euroksi (ennen veroja), josta OKOn osuudeksi arvioidaan noin 52 miljoonaa euroa. Kokonaissyngiat arvioidaan saavutettavan täysimääräisinä viidessä vuodessa.

OKOn tarkoituksena on pyytää Pohjolan ylimääräisen yhtiökokouksen koollekutsumista.

Tarkempi kuvaus Pohjolan omistus- ja rakennejärjestelyistä on liitteessä "Pörssitiedote 14.10.2005: OKOn julkinen ostotarjous Pohjolan osakkeista alkaa 19.10.2005".

## MUUT RAKENNEMUUTOKSET TAMMI-SYYSKUU 2005

Pohjolan kokonaan omistama tytäryhtiö Henki-Pohjola ja Suomi-yhtiö allekirjoittivat 13.5.2004 vakuutuskannan ja liiketoiminnan luovutussopimukset helmikuussa solmitun esisopimuksen mukaisesti. Noin 1,2 miljardin euron henkivakuutuskanta ja henkivakuutusliiketoiminta tietojärjestelmineen luovutettiin 23 milj. euron kauppahinnasta. Tasoitusmäärää siirtyi 15,7 milj. euroa 10,2 milj. euron korvausta vastaan. Samalla 16 milj. euron sairauskuluvakuutuskanta siirtyi Vahinko-Pohjolaan. Kannanluovutukset toteutuivat Vakuutusvalvontaviraston antaman suostumuksen mukaisesti 1.1.2005. Samassa yhteydessä Pohjola myi omistamansa Suomi-yhtiön takuuosuudet Ilmariselle 0,5 milj. euron kauppahintaan ja omistamansa Ilmarisen takuuosuudet Suomi-yhtiölle 15,7 milj. euron kauppahintaan. Järjestely purki Pohjolan ristiinomistukset. Takuuosuuksien myynnistä Pohjola kirjasi vuoden 2005 ensimmäiselle neljännekselle 8,5 milj. euron myyntivoiton. Käyvän arvon rahasto pieneni vastaavasti. Kannanluovutusten yksityiskohdat on selostettu tarkemmin 3.1.2005 annetussa pörssitiedotteessa.

Yritysrakenteen selkiyttämiseksi Pohjola on käynnistänyt Pohjolan Asiakaspalvelu Oy:n (Palvelu-Pohjola) fuusioimisen Vahinko-Pohjolaan. Fuusion arvioitu toteuttamisajankohta on kuluvan vuoden marraskuussa. Palvelu-Pohjola on raportoitu osana vahinkovakuutusliiketoimintaa vertailuvuoden 2004 alusta lukien.

## LAINSÄÄDÄNTÖ

Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen ja liikennevakuutuksen sairaanhoitokorvausten täyskustannusvastuun toteuttamista koskevat lait tulivat voimaan 1.1.2005. Aiemmin vakuutusyhtiön välitön korvausvelvollisuus rajoittui niihin kustannuksiin, jotka vahingon kärsinyt itse joutui maksamaan sairaalalle tai terveyskeskukselle. Uudessa laissa täyskustannusvastuulla tarkoitetaan sitä, että lakisääteiset tapaturma- ja liikennevakuutusjärjestelmät vastaavat kokonaisuudessaan vahinkopotilaalle julkisen terveydenhuollon piirissä annetun sairaanhoidon kustannuksista. Lain voimaantulon myötä poistui näiden vakuutusten yhteydessä peritty ns. laastarivero, jolla kompensoitiin asiakasmaksun ja todellisten kustannusten välistä

eroa. Yhtiön arvion mukaan lakimuutoksella ei ole merkittävää vaikutusta yhtiön pitkän aikavälin kannattavuuteen.

## VARSINAISEN YHTIÖKOKOUKSEN 17.3.2005 PÄÄTÖKSIÄ

Varsinainen yhtiökokous vahvisti 17.3.2005 tilinpäätöksen vuodelta 2004 sekä myönsi hallitukselle ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden. Yhtiökokous päätti myös hallituksen esityksen mukaisesti jakaa osinkoa 0,70 euroa osaketta kohden eli yhteensä 107 milj. euroa. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 22.3.2005 ja osingon maksupäivä 31.3.2005.

Hallituksen jäsenten lukumääräksi vahvistettiin seitsemän. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin edelleen Eino Halonen ja jäseniksi Kirsi Aaltio, Heikki Bergholm, Martin Granholm, Kari Puro, Timo Salonen sekä Maarit Toivanen-Koivisto. Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi varapuheenjohtajaksi Martin Granholmin.

Hallitus valitsi jäsenet myös hallituksen valiokuntiin. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Timo Salonen ja jäseniksi Kirsi Aaltio ja Heikki Bergholm. Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Eino Halonen ja jäseniksi Martin Granholm ja Kari Puro.

Varsinaiseksi tilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, jonka nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Juha Wahlroos.

Yhtiökokous päätti alentaa yhtiön osakepääomaa mitätöimällä kaikki yhtiön hallussa 17.3.2005 olleet 232 000 osaketta. Mitätöityjen osakkeiden yhteenlaskettu kirjanpidollinen vasta-arvo 208 800 euroa päätettiin siirtää osakepääomasta ylikurssirahastoon.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakepääoman korottamisesta yhdellä tai useammalla uusmerkinnällä ja/tai yhden tai useamman vaihtovelkakirjalainan ottamisesta siten, että uusmerkinnän ja vaihtovelkakirjalainojen perusteella osakepääomaa voidaan korottaa yhteensä enintään 23 535 000 eurolla antamalla merkittäväksi enintään 26 150 000 uutta kirjanpidolliselta vasta-arvoltaan 0,90 euron määräistä osaketta hallituksen määräämään hintaan ja muutoin hallituksen päättämien ehtojen. Yhtiökokouksen antama valtuutus on voimassa 17.3.2006 asti.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 7 500 000 kirjanpidolliselta vasta-arvoltaan 0,90 euron oman osakkeen hankkimisesta ja luovuttamisesta. Valtuutukset ovat voimassa 17.3.2006 asti.

Varsinaisen yhtiökokouksen päätöksistä on kerrottu tarkemmin 17.3.2005 pörssitiedotteella.

## POHJOLAN OSAKE

OKO:sta tuli Pohjolan suurin osakkeenomistaja 12.9.2005 toteutetuilla kaupoilla (noin 58,5 %). OKO omisti Pohjolan osakkeista ja äänistä 67,3 prosenttia 19.10.2005.

Varsinainen yhtiökokous 17.3.2005 päätti alentaa yhtiön osakepääomaa mitätöimällä kaikki yhtiön hallussa 17.3.2005 olleet 232 000 osaketta. Osakepääoman alentaminen merkittiin kaupparekisteriin 8.4.2005.

Yhtiökokouksen jälkeen yhtiö on ostanut omia osakkeita 624 000 kappaletta. Tarkemmat tiedot omien osakkeiden hankinnasta ovat osavuositiedotuksen liitteenä.

Pohjola-Yhtymä Oyj:n vuoden 2001 optio-ohjelman optio-oikeuksilla on merkitty yhteensä 1 099 494 osaketta (30.9.2005). Vuoden 2001 optio-ohjelman C-optio-oikeudet otettiin 1.8.2005 alkaen kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Pörssin päälistalle vuoden 2001 B-optio-oikeuksien lisäeränä.

Pohjolan osakkeen omistaja- ja kurssitiedot ovat osavuositiedotuksen liitteenä.

## KATSUSKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

OKO julkisti 14.10.2005 ostotarjouksen ehdot liittyen OKO:n tekemään vapaaehtoiseen julkiseen ostotarjoukseen jäljellä olevista Pohjolan liikkeeseen laskemista osakkeista. Ostotarjouksen ehdot ovat tämän tiedotteen liitteenä "Pörssitiedote 14.10.2005: OKOn julkinen ostotarjous Pohjolan osakkeista alkaa 19.10.2005".

Vakuutusvalvontavirasto antoi 18.10.2005 myönteisen päätöksensä kaupasta, jolla OKO hankki 12.9.2005 Suomi-yhtiöltä ja Ilmariselta näiden omistamat yhteensä noin 58,5 prosenttia vastaavat osuudet Pohjolan osakkeista ja äänistä. Vakuutusvalvontavirasto ei asettanut omistukselle ehtoja. Suomen Kilpailuvirasto katsoi Vakuutusvalvontavirastolle 10.10.2005 antamassaan lausunnossa, ettei kaupan hyväksymiselle ole estettä. Viron kilpailuviranomainen on jo aikaisemmin hyväksynyt hankinnan 27.9.2005 antamallaan päätöksellä.

Kaupan toteutuminen merkitsi sitä, että OKOsta tuli Pohjolan ja sen tytäryhtiöiden emoyhtiö 18.10.2005.

OPK:n, sen tytäryritysten sekä sen määräysvallassa olevien lähiyritysten yhteenlaskettu omistusosuus Pohjolan osakepääomasta ja äänimäärästä ylitti kaksi kolmasosaa (2/3) 19.10.2005 ja oli 67,5 %. OKOn osuus oli 67,3 %.

## NÄKYMÄT

Vakuutusten ja kattavamman vakuutusturvan pitkän aikavälin lisääntyvälle kysynnälle on olemassa perusteet Suomen ja Baltian markkinoilla mm. luonnonkatastrofien ja myrskyjen yleistymisen sekä alhaisen asukasta kohden lasketun vakuutusmaksutulon vuoksi. Baltian alueella mahdollisuuksia lisää markkinoiden pirstaleisuus, joka luo Pohjolalle mahdollisuuksia osallistua myös rakennejärjestelyihin.

Pohjolan vahva markkina-asema ja tuotevalikoima tukevat Pohjolan vahinkovakuutuksen lähiajan suotuisia näkymiä. Pohjolan vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot kasvavat yli 10 % mikä ylittää tänäkin vuonna bruttokansantuotteen kasvun. Vuoden 2005 osalta Pohjolalla on hyvät mahdollisuudet saavuttaa kuluvalle vuodelle asetettu 95 % yhdistetty kulusuhdetavoite. Mikäli vahinkokehitys vuoden viimeisellä neljänneksellä ei ole poikkeuksellisen heikko, yhtiöllä on hyvät mahdollisuudet saavuttaa tavoitetta parempi yhdistetty kulusuhde.

Henkivakuutuksen siirtyneen vakuutuskannan maksutulon ja uusien sopimusten myynnin ansiosta henkivakuutusliiketoiminnan sopimuskannan arvioidaan ylittävän 1,4 miljardin euron tason vuoden 2005 loppuun mennessä. Henkivakuutusliiketoiminnan arvioidaan saavuttavan kuluvan vuoden tavoitteet.

Varainhoitoliiketoiminnan palveluiden kysynnän ja volyyymien ennakoidaan edelleen kasvavan ja tuloksen ylittävän vuoden 2004 tuloksen.

Pohjolasta on tullut OKO-konsernin tytäryhtiö vuoden viimeisellä neljänneksellä. Omistusjärjestelyiden yhteydessä ilmoitettujen suunniteltujen liiketoimintamyyntien (Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjolan, Pohjola-Rahastoyhtiö Oy:n ja Pohjolan Systeemipalvelu Oy:n) ajoitus vaikuttaa Pohjolan tulokseen myyntivoittojen osalta. Muilta osin OKO-järjestelyn ei ennakoita vaikuttavan merkittävästi Pohjolan kuluvan vuoden tulokseen.

OKO julkisti virallisen ostotarjouksen Pohjolan muille osakkeenomistajille 14.10.2005. OKO on ilmoittanut ostotarjouksessaan, että mikäli OKO:n omistus Pohjolasta ylittää 90 %, yhtiön tarkoituksena on tehdä Helsingin Pörssille hakemus Pohjolan osakkeiden ja optioiden listauksen lopettamisesta.

POHJOLA-YHTYMÄ OYJ  
Hallitus

POHJOLA-YHTYMÄ OYJ

Eero Heliövaara  
toimitusjohtaja

Hannu Linnoinen  
varatoimitusjohtaja

## LIITTEET

Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat taulukot  
Osakkeenomistajat  
Omistusosuuksien muutokset (liputukset)

Optio-oikeudet  
Omat osakkeet  
Riskianalyysi  
Laatimisperiaatteet

Pörssitiedote 14.10.2005: OKOn julkinen ostotarjous Pohjolan osakkeista alkaa 19.10.2005

#### LISÄTIETOJA ANTAVAT

Toimitusjohtaja Eero Heliövaara puh. 010 559 2900  
Varatoimitusjohtaja Hannu Linnoinen, puh. 010 559 4000  
Talousjohtaja Ilkka Salonen, puh. 010 559 3900

#### LEHDISTÖTILAISUUS- JA ANALYYTIKKOTILAISUUS SEKÄ ANALYYTIKKOPUHELU

Lehdistö- ja analytikkotilaisuus on perjantaina 21.10.2005 klo 11.00 osoitteessa Lönnrotinkatu 5, Helsinki.

Englanninkielinen analytikkopuhelu pidetään 21.10.2005 klo 13.30.

- Analytikkopuheluun voi osallistua soittamalla numeroon +44 (0)20 7162 0025, tunnus Pohjola.
- Nauhoitteen voi kuunnella 28.10.2005 asti numerossa +44 (0)20 7031 4064, tunnus 679628

#### JAKELU

Helsingin Pörssi  
Rahoitustarkastus  
Keskeiset tiedotusvälineet  
[www.pohjola.fi](http://www.pohjola.fi)

## KONSERNIN TALOUDELLINEN KEHITYS

Luvut miljoonina euroina

TUNNUSLUVUT		2005	2004	2004
YLEISET TUNNUSLUVUT		1-9	1-9	1-12
Liikevaihto	milj.e	1 088,6	818,6	1 049,8
Vakuutusmaksutulo	milj.e	852,6	609,2	713,7
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin	%	24,0	13,0	17,8
Kokonaispääoman tuotto käyvin arvoin	%	9,8	7,2	8,7
Omavaraisuusaste käyvin arvoin	%	22,2	28,3	32,1
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä				
Vahinkovakuutus		2 072	2 042	2 025
Henkivakuutus		161		
Varainhoito		129	135	126
Muut toiminnot		416	537	534
Yhteensä		2 778	2 714	2 685
OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT <sup>1)</sup>		2005	2004	2004
		1-9	1-9	1-12
Osakekohtainen tulos	euroa	0,98	1,02	1,26
laimennusvaikutuksella oikaistu	euroa	0,97	1,02	1,25
Osakekohtainen oma pääoma	euroa	7,21	6,08	6,57
Osakekohtainen substanssi käyvin arvoin	euroa	7,29	6,22	6,74
Osakekohtainen osinko	euroa			0,70
Hinta/voitto –suhde (P/E-luku)				6,72
Osakkeiden osakeantioikaistu kurssi kauden lopussa	euroa	13,35	8,30	8,49
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	milj.e	2 037	1 264	1 300
Osakkeiden vaihdon kehitys	1000 kpl	209 182	81 570	97 097
Osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä	1000 kpl	152 667	152 319	152 355
laimennusvaikutuksella oikaistu	1000 kpl	153 719	153 198	153 232
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa	1000 kpl	152 562	152 319	153 149
laimennusvaikutuksella oikaistu	1000 kpl	153 968	153 490	154 026
Osakkeenomistajien lukumäärä kauden lopussa		18 711	19 913	19 307

<sup>1)</sup> pl. yhtiön hallussa olevat omat osakkeet

KONSERNITASE	30.9.2005	30.9.2004	31.12.2004
Varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	49,3	92,4	88,2
Sijoituskiinteistöt	58,8	51,1	50,1
Aineettomat hyödykkeet	74,6	49,8	48,3
Osuudet osakkuusyrytyksissä	8,7	8,9	8,9
Rahoitusvarat			
Osakkeet ja osuudet			
Myytavissä olevat	1 042,6	775,1	794,5
Sijoitussidonnaisiin vakuutus- ja			

sijoitussopimuksiin liittyvät	474,8		
Muut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	5,1	24,2	24,8
Rahoitusmarkkinavälineet			
Myytavissä olevat	2 692,2	1 751,0	1 592,3
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	28,4	36,9	35,4
Lainat ja muut saamiset	397,6	344,3	351,3
Johdannaissopimukset	-0,5	4,2	5,6
Laskennalliset verosaamiset	9,5	24,0	20,9
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista	79,0	62,1	62,6
Muut varat	0,7	0,5	0,6
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	6,4	0,4	4,5
Rahavarat	75,2	89,9	90,5
<b>Varat yhteensä</b>	<b>5 002,3</b>	<b>3 314,7</b>	<b>3 178,6</b>
<b>Oma pääoma ja velat</b>			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	137,9	137,1	137,8
Ylikurssirahasto ja vararahasto	109,6	105,6	108,4
Muut rahastot	200,0	109,1	141,8
Kertyneet voittovarot	652,9	573,7	618,7
Vähemmistön osuus	0,0	1,1	0,0
<b>Oma pääoma yhteensä</b>	<b>1 100,4</b>	<b>926,6</b>	<b>1 006,7</b>
<b>Velat</b>			
Velat vakuutus sopimuksista			
Vahinkovakuutukset	1 976,6	1 866,0	1 796,1
Sijoitussidonnaiset henkivakuutukset	442,6		
Muut henkivakuutukset	878,6		
Rahoitusvelat			
Sijoitussopimukset			
Sijoitussidonnaiset sopimukset	21,1		
Muut sopimukset	47,2		
Korvaustenhoidosopimukset	77,9	56,8	58,9
Korolliset velat	7,7	13,6	8,0
Johdannaissopimukset	0,5	3,0	0,6
Laskennalliset verovelat	137,3	116,3	119,9
Yhteistakuuera	34,6	33,2	33,5
Muut varaukset	2,7	4,2	3,0
Eläkevelvoitteet	4,6	25,0	5,3
Ostovelat ja muut velat	232,1	243,3	119,7
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	38,6	26,6	26,9
<b>Velat yhteensä</b>	<b>3 902,0</b>	<b>2 388,1</b>	<b>2 171,9</b>
<b>Oma pääoma ja velat yhteensä</b>	<b>5 002,3</b>	<b>3 314,7</b>	<b>3 178,6</b>

KONSERNITULOSLASKELMA	2005 7-9	2004 7-9	2005 1-9	2004 1-9	2004 1-12
Vakuutusmaksutuotot	250,1	181,7	738,4	536,1	710,4
Jälleenvakuuttajien osuus	-12,7	-17,3	-40,0	-47,2	-67,4
Vakuutusmaksutuotot, netto	237,3	164,4	698,3	489,0	643,0

Palkkiotuotot	14,6	16,2	44,7	52,9	70,5
Sijoitustuotot	26,0	24,8	87,2	92,6	115,9
Myyntivoitot/tappiot	22,6	15,1	116,1	132,9	149,2
Nettotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	42,5	0,0	77,9	3,4	3,0
Liiketoiminnan muut tuotot	0,0	0,7	24,3	0,7	0,8
<b>Nettotuotot yhteensä</b>	<b>343,0</b>	<b>221,3</b>	<b>1 048,6</b>	<b>771,4</b>	<b>982,4</b>
Korvaukset, muut etuudet ja korvausten hoitokulut					
Vahinkovakuutukset	-122,2	-101,1	-417,4	-361,7	-480,6
Henkivakuutukset	-93,8		-236,1		
Jälleenvakuuttajien osuus	2,5	5,8	12,5	15,2	27,9
<b>Korvaukset ja muut etuudet, netto</b>	<b>-213,4</b>	<b>-95,3</b>	<b>-640,9</b>	<b>-346,5</b>	<b>-452,6</b>
Sijoitussopimukseen liittyvät etuudet	-2,3		-5,4		
Vakuutus- ja sijoitussopimusten hankintakulut	-15,9	-12,7	-52,5	-44,4	-57,0
Saadut jälleenvakuutusmaksut	0,5	1,7	2,7	5,1	5,9
Vakuutus- ja sijoitussopimusten hoitokulut	-14,1	-13,0	-49,4	-41,4	-52,5
Muiden palveluiden tuottamiseen liittyvät kulut	-10,1	-14,7	-38,8	-49,4	-63,7
Sijoitusten hoitokulut	-3,1	-2,7	-9,0	-13,4	-17,4
Hallinnon kulut	-12,7	-10,7	-32,3	-34,8	-42,9
Liiketoiminnan muut kulut	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,7
<b>Kulut yhteensä</b>	<b>-271,1</b>	<b>-147,2</b>	<b>-825,4</b>	<b>-524,7</b>	<b>-681,0</b>
<b>Liikevoitto (tappio)</b>	<b>72,0</b>	<b>74,0</b>	<b>223,2</b>	<b>246,7</b>	<b>301,5</b>
Diskonnttauksen purkautuminen, vahinkovakuutukset	-8,9	-9,8	-27,6	-29,2	-39,3
Rahoituskulut	-0,2	-0,3	-0,8	-1,5	-2,1
Osuus osakkuusyritysten voitosta (tappiosta)	0,0	-0,1	-0,3	-0,5	-0,7
<b>Voitto (tappio) ennen veroja</b>	<b>63,0</b>	<b>63,8</b>	<b>194,4</b>	<b>215,6</b>	<b>259,3</b>
<b>Tuloverot</b>	<b>-10,8</b>	<b>-18,1</b>	<b>-44,8</b>	<b>-58,4</b>	<b>-65,1</b>
<b>Tilikauden voitto (tappio)</b>	<b>52,1</b>	<b>45,7</b>	<b>149,6</b>	<b>157,2</b>	<b>194,2</b>
Jakautuminen emoyhtiön omistajille vähemmistölle	52,2	45,6	149,6	155,8	192,6
	0,0	0,1	-0,1	1,4	1,6
<b>LASKELMA VAPAAN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA</b>		<b>Saldo</b>	<b>Muutos</b>	<b>Saldo</b>	
		<b>1.1.2005</b>		<b>30.9.2005</b>	
Muut rahastot					
Käyvän arvon rahasto					
Arvostuserot (netto) myytävissä olevista rahoitusvaroista		191,9	77,7		269,6
Tilikauden verot		8,0	-5,5		2,5
Laskennalliset verot		-57,8	-14,6		-72,4
<b>Yhteensä</b>		<b>142,1</b>	<b>57,6</b>		<b>199,7</b>

Muuntoerot	-0,3	0,6	0,3
Yhteensä	141,8	58,2	200,0
Voittovarot	618,7		618,7
Osingonjako		-107,0	-107,0
Omat osakkeet		-8,4	-8,4
Tilikauden voitto		149,6	149,6
Yhteensä	618,7	34,2	652,9
Yhteensä vapaa oma pääoma <sup>1)</sup>	760,4	92,4	852,8
<sup>1)</sup> Jakokelvotonta	326,6		400,1

<b>RAHAVIRTALASKELMA</b>	<b>2005</b>	<b>2004</b>	<b>2004</b>
	<b>1-9</b>	<b>1-9</b>	<b>1-12</b>

#### LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA

Saadut vakuutusmaksut	786,4	591,3	707,0
-jälleenvakuuttajille maksettu osuus	-49,0	-57,7	-58,6
Maksetut korvaukset	-427,4	-325,0	-447,2
-jälleenvakuuttajilta saatu osuus	18,8	12,5	16,1
Saadut korot	66,1	48,6	61,3
Saadut osingot	15,7	33,6	37,5
Saadut muut sijoitustulot, palkkiotulot ja liiketoiminnan muut tulot	35,6	42,2	55,6
Maksut henkilöstömenoista	-107,8	-109,6	-144,8
Maksut liiketoiminnan muista menoista	-96,0	-62,9	-91,8
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	242,4	173,1	135,1
Maksetut korot ja muut rahoitusmenot	-0,8	-1,2	-1,7
Maksetut tuloverot	-29,1	-37,4	-36,7
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	212,5	134,5	96,6

#### INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

Investoinnit rahoitusvaroihin ja sijoituskiinteistöihin	-5 524,1	-3 559,7	-4 637,6
Luovutustulot rahoitusvaroista ja sijoituskiinteistöistä	5 391,7	3 522,6	4 739,9
Ostettu liiketoiminta	-30,9	-8,9	-8,9
Myyty liiketoiminta	0,0	0,0	2,0
Muut investoinnit (netto)	47,9	-13,5	-18,7
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-115,4	-59,5	76,8

#### RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

Maksullinen osakeanti	1,2		3,6
Omien osakkeiden hankkiminen	-8,4		
Lainojen takaisinmaksut	-0,2	-4,6	-6,9
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-107,1	-52,9	-151,9
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-114,6	-57,4	-155,3

#### RAHAVAROJEN MUUTOS

RAHAVARAT KAUDEN ALUSSA	90,5	72,4	72,4
KANNANSIIRROSSA SIIRTYNEET RAHAVARAT	2,3		
RAHAVARAT KAUDEN LOPUSSA	75,2	89,9	90,5

SEGMENTTIKOHTAISET TIEDOT TULOSANALYYSI	2005 7-9	2004 7-9	2005 1-9	2004 1-9	2004 1-12
<b>VAHINKOVAKUUTUS</b>					
Vakuutusmaksutuotot (netto)	190,0	164,4	550,1	489,0	643,0
Korvauskulut (netto)	-120,3	-95,4	-404,3	-346,6	-452,6
Liikekulut	-36,4	-32,0	-111,8	-104,6	-132,8
Vakuutustekninen kate	33,3	37,0	33,9	37,8	57,6
Sijoitustuotot ja kulut	31,1	33,9	98,8	135,3	171,6
Palkkiotuotot ja kulut	1,3	-1,4	-1,5	-4,4	-3,9
Muut tuotot ja kulut	0,0	0,7	20,1	0,6	1,1
Liikevoitto	65,7	70,2	151,3	169,2	226,5
Diskonttauksen purkautuminen	-8,9	-9,8	-27,6	-29,2	-39,3
Rahoituskulut	-0,3	-0,3	-1,3	-1,3	-1,3
Osuus osakkuusyritysten voitosta (tappiosta)	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1
Voitto (tappio) ennen veroja	56,6	60,2	122,4	139,0	185,9
<b>HENKIVAKUUTUS</b>					
Vakuutusmaksutuotot (netto)	47,3		148,3		
Sijoitustuotot ja kulut	55,7		108,0		0,1
Vakuutussopimuksiin liittyvät etuudet	-93,1		-236,1		
Sijoitussopimuksiin liittyvät etuudet	-2,3		-5,4		
Liikekulut	-3,4		-11,7		-0,8
Palkkiotuotot ja kulut	1,3		2,2		
Muut tuotot ja kulut	0,0		4,1		
Liikevoitto	5,5		9,4		-0,7
Rahoituskulut	-0,1		-0,4		0,0
Voitto (tappio) ennen veroja	5,4		9,0		-0,8
<b>VARAINHOITO</b>					
Palkkiotuotot	10,4	7,0	26,6	20,7	28,4
Kulut	-8,1	-4,8	-21,7	-15,4	-21,6
Sijoitustuotot	0,1		0,2		
Liikevoitto	2,4	2,1	5,1	5,3	6,8
<b>MUU TOIMINTA</b>					
Palkkiotuotot	15,1	22,0	47,1	69,3	93,8
Kulut	-16,6	-23,7	-51,4	-77,9	-104,2
Sijoitustuotot ja kulut	0,4	2,6	64,3	81,2	82,0
Liikevoitto	-1,1	0,9	60,0	72,6	71,6
Rahoituskulut	-0,3	-0,2	-1,4	-1,6	-2,0
Osuus osakkuusyritysten voitosta (tappiosta)	-0,1	-0,2	-0,4	-0,7	-0,8
Voitto (tappio) ennen veroja	-1,4	0,5	58,2	70,3	68,8
<b>ELIMINOINNIT</b>					
Voitto (tappio) ennen veroja	0,0	0,9	-0,3	0,9	-1,4
<b>KONSERNI YHTEENSÄ</b>					
Voitto (tappio) ennen veroja	63,0	63,8	194,4	215,6	259,3
Tuloverot	-10,8	-18,1	-44,8	-58,4	-65,1
Tilikauden voitto (tappio)	52,1	45,7	149,6	157,2	194,2

	Vahinko- vakuutus	Henki- vakuu- tus	Varain- hoito	Muu toi- minta	Elimi- noin- nit	Yht.
<b>TUOTOT</b>						
1.1.-30.9.2005						
Vakuutusmaksutuotot (netto)	550,1	148,3				698,3
Ulkopuoliset palkkiotuotot	11,7	12,2	19,6	1,3		44,7
Segmenttien väliset palkkiotuotot	7,1	1,0	7,0	45,8	-60,9	0,0
<b>Yhteensä</b>	<b>568,9</b>	<b>161,4</b>	<b>26,5</b>	<b>47,1</b>	<b>-60,9</b>	<b>743,0</b>
Tuotoista yli 90 % kertyy kotimaasta						
<b>TASE 30.9.2005</b>						
<b>Varat</b>						
Aineelliset käyttöomai- suushyödykkeet	36,2	1,1	0,3	11,7	0,0	49,3
Sijoituskiinteistöt	44,9	13,9			0,0	58,8
Aineettomat hyödykkeet	33,1	22,5	1,6	19,1	-1,7	74,6
Osuudet osakkuusyryyksissä	1,7	0,0		7,0	0,0	8,7
Rahoitusvarat	2 940,1	1 596,9	10,1	114,9	-21,9	4 640,1
Saamiset jälleenvakuutus- sopimuksista	79,0	0,0			0,0	79,0
Muut varat	0,7	0,0			0,0	0,7
Rahavarat	30,2	8,6	5,4	31,0	0,0	75,2
<b>Varat yhteensä</b>	<b>3 165,9</b>	<b>1 643,0</b>	<b>17,4</b>	<b>183,7</b>	<b>-23,6</b>	<b>4 986,4</b>
<b>Velat</b>						
<b>Velat vakuutus- sopimuksista</b>						
Diskontattu vastuovelka	1 137,1	866,4				2 003,5
Sijoitusidonnaisten sopimusten vastuovelka		442,6				442,6
Muu vastuovelka	839,5	12,2				851,7
Rahoitusvelat	84,7	68,5		1,2	0,0	154,4
Yhteistakuuerä	34,6					34,6
Muut varaukset	1,5		0,1	1,1	0,0	2,7
Eläkevelvoitteet	1,0	0,0	0,0	3,5	0,0	4,6
Ostovelat ja muut velat	199,9	20,9	4,3	26,7	-19,7	232,1
<b>Velat yhteensä</b>	<b>2 298,4</b>	<b>1 410,5</b>	<b>4,4</b>	<b>32,5</b>	<b>-19,7</b>	<b>3 726,1</b>
<b>Nettovarat</b>	<b>867,5</b>	<b>232,5</b>	<b>13,1</b>	<b>151,2</b>	<b>-3,9</b>	<b>1 260,4</b>
<b>Laskennalliset verovelat</b>						
(netto)						127,8
Tilikauden verovelat (netto)						32,2
Oma pääoma						1 100,4
<b>Verovelkojen jakautuminen</b>						
<b>Laskennalliset verovelat</b>						
(netto)	119,5	12,6	0,0	-4,2	0,0	127,8
Tilikauden verovelat (netto)	12,4	0,0	1,2	18,5	0,0	32,2

SEGMENTTIKOHTAISET LISÄTIEDOT		2005	2004	2004	
		1-9	1-9	1-12	
<b>VAHINKOVAKUUTUS TUNNUSLUVUT</b>					
Vakuutusmaksutulo		700,6	609,2	713,7	
Vahinkosuhte, %		73,5	70,9	70,4	
Liikekulusuhte, %		20,3	21,4	20,7	
Yhdistetty kulusuhte, % (ilman perustekorkokulua)		93,8	92,3	91,0	
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin, %		28,4	21,7	26,8	
Sijoitusten tuotto käyvin arvoin, %		10,7	6,7	8,7	
Vakavaraisuuspääoma vastuuvälästä (IFRS), %		42,4	34,5	37,3	
Vastuunkantokyky (IFRS), %		118,9	100,2	104,3	
<b>VAKUUTUSMAKSUTULO</b>					
	2005	2004	2005	2004	2004
	7-9	7-9	1-9	1-9	1-12
Kotimainen vakuutus					
Lakisääteinen tapaturma	3,9	2,4	180,3	142,3	147,2
Muu tapaturma ja sairaus	15,6	12,4	48,2	38,0	46,1
Moottorijoneuvonvastuu	27,8	26,3	102,7	97,2	118,4
Maa-ajoneuvot	24,6	23,7	86,2	82,1	103,1
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikkuva kalusto ja kuljetus	7,3	5,6	32,8	28,8	36,6
Palo- ja muu omaisuusvahinko	27,5	25,7	123,7	106,9	132,8
Vastuu	6,6	6,4	32,3	30,5	34,5
Muu kotimainen ensivakuutus	3,8	3,7	31,5	24,6	29,0
Kotimainen jälleenvakuutus	0,0	0,1	6,6	5,1	5,2
Yhteensä	117,1	106,4	644,3	555,6	652,9
Baltian tytäryhtiöt	10,6	7,4	29,2	22,5	29,6
Muu ulkomainen vakuutus	-0,1	0,1	27,1	30,8	31,0
Yhteensä	127,5	113,8	700,6	608,9	713,5
Irtisanottu ulkomainen vakuutus	0,0	0,0	0,0	0,3	0,2
Yhteensä	127,6	113,8	700,6	609,2	713,7
<b>SIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTTO KÄYVIN ARVOIN</b>					
	2005	2004	2005	2004	2004
	7-9	7-9	1-9	1-9	1-12
Korot	16,7	15,4	49,0	46,5	61,8
Osingot	0,2	3,1	12,6	24,5	28,9
Kiinteistötuotot	1,8	2,9	5,5	8,4	11,4
Muut tuotot/kulut	0,1	1,5	-1,5	0,8	2,3
Myyntivoitot/tappiot	18,7	13,4	50,2	66,1	80,1
Realisoitumattomat arvonmuutokset	-3,3	0,5	-8,3	0,1	2,8
Poistot ja arvonalentumiset kiinteistöistä	-0,4	-0,5	-1,3	-3,2	-1,9
Sijoitusten hoitokulut	-2,7	-2,4	-7,5	-7,9	-13,7
Tuotot/kulut tuloslaskelmassa	31,1	33,9	98,8	135,3	171,6

Käyvän arvon rahaston muutos (ennen veroja)	22,5	10,0	93,6	-21,5	12,2
Kiinteistöjen arvostuseron muutos	0,4	5,4	-19,2	7,8	14,6
Yhteensä käyvin arvoin	54,0	49,3	173,1	121,6	198,5
<b>SIJOITUSKANTA</b>			<b>30.9.05</b>	<b>30.9.04</b>	<b>31.12.04</b>
Lainasaamiset			5,2	5,4	5,3
Joukkolainat			1 866,2	1 625,2	1 572,7
*sisältää korkorahastoja			227,0	178,9	187,2
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset			214,3	83,0	124,0
Osakkeet ja osuudet			521,6	477,2	487,3
Kiinteistösijoitukset			90,2	150,6	153,7
Muut sijoitukset			3,3	2,5	2,9
Yhteensä			2 700,8	2 343,8	2 345,8
<b>VAKAVARAISUUSPÄÄOMA, IFRS</b>			<b>30.9.05</b>	<b>30.9.04</b>	<b>31.12.04</b>
Vahinkovakuutuksen nettovarot			867,5	650,2	736,3
Ehdotettu voitonjako					-53,4
Kiinteistöjen arvostuserot			15,6	27,9	34,8
Lähtöleveysuudessa realisoituvat laskennalliset verovelat			0,0	-4,7	-10,5
Tilikauden verovelka (netto)			-12,4	-7,0	-12,0
Aineettomat hyödykkeet			-33,1	-22,5	-24,5
Muut erät			-0,1	0,0	0,0
Vakavaraisuuspääoma (IFRS)			837,5	643,9	670,7
<b>HENKIVAKUUTUS TUNNUSLUVUT</b>			<b>2005</b>	<b>2004</b>	<b>2004</b>
			1-9	1-9	1-12
Vakuutusmaksutulo			151,9		
Liikekustannussuhde ( % kuormitustulosta)			79,1		
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin, %			24,6		
Sijoitusten tuotto käyvin arvoin, %			8,2		
Vakavaraisuusaste vastuuvelasta(IFRS), %			20,2		
<b>SIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTTO KÄYVIN ARVOIN</b>	<b>2005</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2004</b>	<b>2004</b>
	7-9	7-9	1-9	1-9	1-12
Korot	6,3		17,3		
Osingot	0,1		1,3		
Kiinteistötuotot	0,3		0,4		
Muut tuotot/kulut	0,0		0,0		
Myyntivoitot/tappiot	3,9		5,8		
Realisoitumattomat arvonmuutokset	46,0		85,7		
Poistot ja arvonalentumiset kiinteistöistä	-0,1		-0,2		
Sijoitusten hoitokulut	-0,7		-2,3		
Tuotot/kulut tuloslaskelmassa	55,7		108,0		

Käyvän arvon rahaston muutos (ennen veroja)	16,3		44,5		
Kiinteistöjen arvostuseron muutos	0,1		0,1		
Yhteensä käyvin arvoin	72,1		152,6		
<b>SIJOITUSKANTA</b>			<b>30.9.05</b>	<b>30.9.04</b>	<b>31.12.04</b>
Joukkolainat			565,4		86,8
*sisältää korkorahastoja			31,4		30,9
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset			311,3		60,2
Osakkeet ja osuudet			222,3		
Kiinteistösijoitukset			15,0		1,7
Yhteensä			1 114,0		148,7
Sijoitussidonnaisiin sopimuksiin liittyvät sijoitukset			474,8		-
Yhteensä			1 588,8		148,7
<b>VAKAVARAISUUSPÄÄOMA, IFRS</b>			<b>30.9.05</b>	<b>30.9.04</b>	<b>31.12.04</b>
Henkivakuutuksen nettovarot			232,5		179,1
Aineettomat hyödykkeet			-22,5		0,0
Vakavaraisuuspääoma (IFRS)			209,9		179,1
<b>VARAINHOITO</b>			<b>2005</b>	<b>2004</b>	<b>2004</b>
<b>TUNNUSLUVUT</b>			<b>1-9</b>	<b>1-9</b>	<b>1-12</b>
Tuotto-kulu –suhde			1,23	1,35	1,31
Oman pääoman tuotto, %			70,9	109,3	92,6
<b>MUU TOIMINTA</b>	<b>2005</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2004</b>	<b>2004</b>
<b>SIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTTO</b>	<b>7-9</b>	<b>7-9</b>	<b>1-9</b>	<b>1-9</b>	<b>1-12</b>
<b>KÄYVIN ARVOIN</b>					
Korot	0,8	2,7	3,0	5,2	6,4
Osingot	0,2	0,2	1,7	16,0	16,0
Muut tuotot/kulut	0,0	0,0	0,0	-2,1	-2,2
Myyntivoitot/tappiot	0,0	0,7	60,1	66,0	68,5
Realisoitumattomat arvonmuutokset	0,1	-0,5	1,2	0,0	-2,3
Sijoitusten hoitokulut	-0,6	-0,5	-1,8	-4,0	-4,4
Tuotot/kulut tuloslaskelmassa	0,4	2,6	64,3	81,2	82,0
Käyvän arvon rahaston muutos (ennen veroja)	-0,1	-0,4	-61,9	-59,8	-54,1
Yhteensä käyvin arvoin	0,3	2,2	2,5	21,5	27,9
<b>SIJOITUSKANTA</b>			<b>30.9.05</b>	<b>30.9.04</b>	<b>31.12.04</b>
Lainasaamiset			0,1	1,0	0,5
Joukkolainat			0,0	91,2	4,1
*sisältää korkorahastoja			0,0	30,7	
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset			76,7	233,3	50,1
Osakkeet ja osuudet			54,9	121,4	123,8
Kiinteistösijoitukset			0,9	0,2	0,0
Yhteensä			132,5	447,0	178,5

VAKUUDET JA VASTUUSITOUUMUKSET	30.9.05	30.9.04	31.12.04
Annetut vakuudet	19,4	69,2	18,5
Vastuusitoumukset			
Ostositoumukset	67,5	92,1	83,7
Muut vastuusitoumukset	22,6	34,5	38,9
Toimittamattomat arvopaperikaupat		66,3	
Leasingvastuut	0,7	4,2	0,6
Yhteisvastuumäärä (arvonlisäverotus)	0,5	1,9	3,8

#### KYMMENEN SUURINTA OSAKKEENOMISTAJAA JA OMISTAJARYHMÄÄ

Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämän osakasluettelon mukaan 30.9.2005	Kpl	Osake- pääomasta, %	Äänistä,%
OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj	99 882 654	65,2	65,5
OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimat rahastot:			
OP-Delta -sijoitusrahasto	236 100	0,2	0,2
OP-Finland Index -sijoitusrahasto	46 924	0,0	0,0
Yhteensä	100 165 678	65,4	65,7
Mikkonen Juha	1 350 000	0,9	0,9
Fagernäs Peter	1 177 216	0,8	0,8
Sijoitusrahasto Nordea Nordic Small Cap	987 900	0,6	0,6
Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia	680 000	0,4	0,4
Nordea Pankki Suomi Oyj	516 534	0,3	0,3
Eläkesäätiö Polaris Pensionsstiftelse	465 000	0,3	0,3
Neste Oil Eläkesäätiö	451 280	0,3	0,3
Lakefront Oy	310 000	0,2	0,2
Erikoissijoitusrahasto Avenir	280 000	0,2	0,2
Yhteensä	106 383 608	69,4	69,7
Hallintarekisteröidyt	21 057 858	13,7	13,8
Ulkona olevat osakkeet yhteensä	152 562 047	99,6	100,0
Pohjolan hallussa olevat omat osakkeet	624 000	0,4	
Kaikki osakkeenomistajat yhteensä	153 186 047	100,0	

#### JOHDON OSAKEOMISTUS JA OPTIO-OIKEUDET 30.9.2005

Hallituksen jäsenet ja näiden määräysvallassa olevat yhteisöt			
Osakeomistus	66 652	0,04	
Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen			
Osakeomistus	98 900	0,06	
Optio-oikeudet	130 800	0,25	

KYMMENEN SUURINTA OSAKKEENOMISTAJAA  
JA OMISTAJARYHMÄÄ

Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämän osaksluettelon mukaan 14.10.2005	Kpl	Osake- pääomasta, %	Äänistä,%
OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj	99 882 654	65,2	65,5
OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimat rahastot:			
OP-Delta -sijoitusrahasto	236 100	0,2	0,2
OP-Finland Index -sijoitusrahasto	46 924	0,0	0,0
Yhteensä	100 165 678	65,4	65,7
Nordea Pankki Suomi Oyj	1 862 298	1,2	1,2
Mikkonen Juha	1 350 000	0,9	0,9
Fagnäs Peter	1 177 216	0,8	0,8
Sijoitusrahasto Nordea Nordic Small Cap	987 900	0,6	0,6
Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia	680 000	0,4	0,4
Eläkesäätiö Polaris Pensionsstiftelse	465 000	0,3	0,3
Neste Oil Eläkesäätiö	451 280	0,3	0,3
Lakefront Oy	310 000	0,2	0,2
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	304 250	0,2	0,2
Yhteensä	107 753 622	70,3	70,6
Hallintarekisteröidyt	20 581 736	13,4	13,5
Ulkona olevat osakkeet yhteensä	152 562 047	99,6	100,0
Pohjolan hallussa olevat omat osakkeet	624 000	0,4	
Kaikki osakkeenomistajat yhteensä	153 186 047	100,0	

## OMISTUSOSUUKSIEN MUUTOKSET

Pohjolaa koskevat arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 §:n mukaiset ilmoitukset omistusosuuksien muuttumisesta:

3.1.2005: Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Suomen (Suomi-yhtiö) omistusosuus Pohjolan äänimäärästä ja osakepääomasta ylitti 1/3:n ja Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Ilmarisen (Ilmarinen) omistusosuus laski alle 1/10:n osakekaupan seurauksena, joka toteutettiin 27.2.2004 ilmoitetussa osakassopimuksessa sovittujen osto- ja myyntioptioiden perusteella. Osakekaupan jälkeen Suomi-yhtiön omistusosuus Pohjolan osakepääomasta ja äänimäärästä oli 49,64 % ja Ilmarisen omistusosuus oli 9,24 %. Koska osakassopimuksessa sovittiin muun muassa tietyistä äänivallan käyttöön Pohjolassa liittyvistä seikoista, Suomi-yhtiö ja Ilmarinen ilmoittivat Pohjolalle myös niiden yhteisen omistusosuuden, joka oli 58,87 % Pohjolan osakepääomasta ja äänimäärästä.

12.9.2005: Suomi-yhtiö, Ilmarinen, OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj (OKO) ja Osuuspankkikeskus Osk (OPK) allekirjoittivat 12.9.2005 sopimuksen, jonka perusteella OKO hankki kaikki Suomi-yhtiön ja Ilmarisen omistamat Pohjolan osakkeet (Järjestely). Järjestely toteutettiin välittömästi Helsingin Pörssissä ja omistusoikeus Suomi-yhtiön ja Ilmarisen omistamiin Pohjolan osakkeisiin siirtyi OKO:lle heti.

Suomi-yhtiön ja Ilmarisen kesken 27.2.2004 allekirjoitettu Pohjolaa koskeva osakassopimus siihen myöhemmin tehtyine lisäyksineen päättyi Pohjolaa koskevilta osin Järjestelyä koskevan sopimuksen allekirjoituksin, huomioiden kuitenkin Järjestelyyn sisältyvät purkuehdot.

OPK:n ilmoituksen mukaan OPK:n, sen tytäryritysten sekä sen määräysvallassa olevien lähiyritysten yhteenlaskettu omistusosuus Pohjolan osakepääomasta ja äänimäärästä ylitti puolet (1/2) 12.9.2005 osakekaupan seurauksena ja oli osakekaupan jälkeen 89 761 054 osaketta eli 58,68 % Pohjolan osakepääomasta ja äänimäärästä.

Ilmoituksensa mukaan Suomi-yhtiö omisti ennen Järjestelyn toteutumista 75 592 200 Pohjolan osaketta eli 49,42 % osakepääomasta ja äänimäärästä. Suomi-yhtiön omistusosuus Pohjolan osakepääomasta ja äänimäärästä väheni 12.9.2005 osakekaupan seurauksena alle yhden kahdeskymmenesosan (1/20) ja oli osakekaupan jälkeen 0 osaketta eli 0 % osakepääomasta ja äänimäärästä.

Ilmoituksensa mukaan Ilmarinen omisti ennen Järjestelyn toteutumista 13 885 830 Pohjolan osaketta eli 9,08 % osakepääomasta ja äänimäärästä. Ilmarisen omistusosuus Pohjolan osakepääomasta ja äänimäärästä väheni 12.9.2005 osakekaupan seurauksena alle yhden kahdeskymmenesosan (1/20) ja oli osakekaupan jälkeen 0 osaketta eli 0 % osakepääomasta ja äänimäärästä.

## VUODEN 2001 OPTIO-OIKEUDET

Osakkeiden merkintä optio-oikeuksilla

Aikaisemmin julkistettuun optio-oikeuksilla merkittävien osakkeiden merkintäaikatauluun on lisätty uusi merkintäaika. Aikataulu loppuvuonna 2005 on seuraava:

Merkintälomakkeiden viimeinen jättöpäivä	Osakepääoman korotus kaupparekisteriin arviolta	Uudet osakkeet listalle arviolta
31.10.	10.11.	11.11.
15.11.	2.12.	5.12.

Merkinnät vastaanotetaan eQ Pankki Oy:ssä, Mannerheiminaukio 1 A, 00100 Helsinki, puh. (09) 6817 8800. Merkintäohjeet lomakkeineen ovat Internetissä [www.eQonline.fi](http://www.eQonline.fi) osiossa Merkintäpiste, Suunnatut palvelut.

Merkintään perustuvat osakkeet tulevat kaupankäynnin kohteeksi sen jälkeen, kun Pohjolan hallitus on hyväksynyt merkinnän, päättänyt merkintään perustuvasta osakepääoman korottamisesta ja osakepääoman korotus on merkitty kaupparekisteriin.

Vuoden 2001 optio-ohjelman A-optio-oikeudet otettiin kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Pörssin päälisalle 3.11.2003 ja B-optio-oikeudet 2.8.2004. C-optio-oikeudet otettiin 1.8.2005 kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Pörssin päälisalle vuoden 2001 B-optio-oikeuksien lisäeränä. Ennen listausta C-optio-oikeudet yhdistettiin B-optio-oikeuksiin ja optio-oikeuksien nimi muutettiin 1.8.2005 alkaen nimeksi Pohjola-Yhtymä Oyj optio-oikeus 2001 B/C.

Osakkeiden merkintäaika A-optio-oikeuksilla alkoi 1.8.2003, B-optio-oikeuksilla 1.8.2004 ja C-optio-oikeuksilla 1.8.2005. Optio-ohjelman ehtojen mukaan merkintäaika A- ja B/C-optio-oikeuksilla päättyy 30.7.2006. Jokainen optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään kolme osaketta. Tämänhetkinen osinkokorjattu merkintähinta A-optio-oikeuksilla on 5,8033 euroa/osake ja B/C-optio-oikeuksilla 3,3933 euroa/osake.

A- ja B-optio-oikeuksilla merkittiin huhtikuussa 23 400 osaketta. Osakemerkintöjä vastaava 21 060 euron osakepääoman korotus merkittiin kaupparekisteriin 11.5.2005. A-optio-oikeuksilla merkittiin kesäkuussa 29 400 osaketta. Osakemerkintöjä vastaava 26 460 euron osakepääoman korotus merkittiin kaupparekisteriin 27.6.2005. Syyskuussa A- ja B/C-optio-oikeuksilla merkittiin 216 600 osaketta. Osakepääoman korotus, 194 940 euroa, merkittiin kaupparekisteriin 30.9.2005. Korotusten jälkeen Pohjolan rekisteröity osakepääoma 30.9.2005 oli 137 867 442,30 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 153 186 047 kappaletta.

Vuoden 2001 optio-ohjelman ehtojen mukaan optio-oikeuksilla voidaan merkitä enintään 3 300 000 osaketta. Optio-oikeuksilla on 30.9.2005 mennessä merkitty yhteensä 1 099 494 osaketta. Optionhaltijoilla on käyttämättä osakemerkintöihin 706 002 optio-oikeutta. Niillä voidaan merkitä enintään 2 118 006 osaketta.

OKOn julkinen ostotarjous Pohjolan osakkeista

OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj on pörssitiedotteessaan 14.10.2005 ilmoittanut aloittavansa 19.10.2005 klo 9.30 julkisen ostotarjouksen kaikista Pohjolan liikkeeseen laskemista osakkeista, jotka eivät ole Pohjolan tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvan yhtiön omistuksessa. Ostotarjous päättyy 18.11.2005 klo 16.30. Ostotarjous ei koske Pohjolan liikkeeseen laskemia optio-oikeuksia, mutta OKOn ostotarjouksen ehdoissa todetaan:

Mikäli Pohjolan vuoden 2001 optio-oikeuksien haltija merkitsee uusia yhtiön osakkeita optio-oikeuksien ehtojen mukaisesti ennen tarjousajan päättymistä, tai jos tarjousaikaa on jatkettu tai se on keskeytetty,

ennen jatkettun tai keskeytetyn tarjousajan päättymistä, optionhaltijalla on tarjousajan kuluessa tai, jos tarjousaikaa on jatkettu tai se on keskeytetty, jatkettun tai keskeytetyn tarjousajan kuluessa oikeus hyväksyä ostotarjous optio-oikeuksien nojalla merkitsemiensä uusien yhtiön osakkeiden osalta sen jälkeen, kun uudet yhtiön osakkeet on rekisteröity merkitsijän arvo-osuustilille.

OKOn ostotarjous kokonaisuudessaan on osavuositarkastuksen liitteenä.

## OMAT OSAKKEET

Pohjola hankki 11.1.-18.1.2005 omia osakkeita 232 000 kappaletta ylimääräisen yhtiökokouksen 22.9.2004 hallitukselle antaman valtuutuksen nojalla. Osakkeet hankittiin Helsingin Pörssin järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä markkinahintaan. Hankittujen osakkeiden kokonaishinta oli yhteensä noin 2,1 miljoonaa euroa. Keskihinta oli 8,90 euroa osakkeelta. Osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo oli yhteensä 208 800,00 euroa ja ne edustivat 0,15 % yhtiön osakepääomasta ja äänimäärästä. Hankinnalla ei ollut merkittävää vaikutusta osakkeenomistajien omistuksen tai äänivallan jakautumiseen yhtiössä.

Varsinainen yhtiökokous 17.3.2005 päätti alentaa yhtiön osakepääomaa mitätöimällä kaikki yhtiön hallussa olleet 232 000 omaa osaketta. Mitätöityjen osakkeiden yhteenlaskettu kirjanpidollinen vasta-arvo päätettiin siirtää osakepääomasta ylikurssirahastoon. Osakepääoman alentaminen merkittiin kaupparekisteriin 8.4.2005.

Pohjola hankki 11.5.-21.6.2005 omia osakkeita 624 000 kappaletta varsinaisen yhtiökokouksen 17.3.2005 hallitukselle antaman valtuutuksen nojalla. Osakkeet hankittiin Helsingin Pörssin järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä markkinahintaan. Hankittujen osakkeiden kokonaishinta oli yhteensä noin 6,4 miljoonaa euroa. Keskihinta oli 10,23 euroa osakkeelta. Osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo oli yhteensä 561 600,00 euroa ja 30.9.2005 ne edustivat 0,41 % yhtiön osakepääomasta ja äänimäärästä. Hankinnalla ei ollut merkittävää vaikutusta osakkeenomistajien omistuksen tai äänivallan jakautumiseen yhtiössä.

## RISKIANALYYSI

Pohjola on julkistanut riskienhallinnan periaatteet vuoden 2004 tilinpäätöksen ja tilinpäätöstiedotteen liitteenä. Riskienhallinnan yleiset periaatteet ovat ennallaan. Lisäksi tammi-maaliskuun 2005 osavuositarkastuksessa on tiedotettu henkivakuutuksen riskeistä ja jälleenvakuutuksen vuoden 2005 tiedoista ja tammi-kesäkuun 2005 osavuositarkastuksessa herkkyysanalyysit on tarkennettu. Tällä tiedotteella päivitetään herkkyysanalyysit kaudelle tammi-syyskuu.

OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj:n ja Pohjolan väliseen yrityskauppaan saattaa liittyä epävarmuustekijöitä, joilla voi olla vaikutusta Pohjolan operatiiviseen toimintaan ja taloudelliseen asemaan.

Vahinkovakuutuksen herkkyysanalyysi

Alla olevassa taulukossa on tarkasteltu miten muutokset eri riskimuuttujissa vaikuttavat vahinkovakuutusliikkeen tulokseen. Esitetyt luvut ovat ainoastaan suuntaa antavia.

Riskimuuttuja	Kokonaismäärä 30.9.2005 milj. e	Muutos riski- muuttujassa	Vaikutus yhdistettyyn kulusuh- teeseen %	Vaikutus *) milj. e
Kuolevuus korvausvastuun (eläkkeet) laskennassa	1 137	Elinikä pidentyy vuodella	4 %-yks	-25
Diskonntauskorko korvausvastuun (eläkkeet) laskennassa	1 137	Alenee 0,1 %-yks	2 %-yks	-11
Vakuutuskannan tai maksutulon vaikutus maksutuottoon	643****)	Kasvaa 1 %	1 %-yks	+6
Korvauskulut	455****)	Kasvaa 1 %	1 %-yks	-5
Liikekulut	145****)	Kasvaa 5 %	1 %-yks	-7

Henkilöstökulut	96****)	Kasvaa 7 %	1 %-yks	-7
Kokonaiskulut **)	196****)	Kasvaa 4 %	1 %-yks	-8

\*) Vaikutus vakavaraisuuteen sekä vakuutustekniseen tulokseen ennen tasoitusmäärän muutosta

\*\*) Liikekulut ja korvausten selvittelykulut

\*\*\*) Tuloslaskelman luvut vuoden 2004 tilinpäätöksen (IFRS) mukaiset

\*\*\*\*) Tuloslaskelman luvut vuoden 2004 tilinpäätöksen (IFRS) mukaiset, ilman TEL:n kertaluonteista erää, joka vähensi kuluja 15 milj. eurolla.

#### Henkivakuutuksen herkkyyksianalyysi

Alla olevassa taulukossa on selvitys Henki-Pohjolan vastuuvastausta ja duraatiosta siltä osin kuin niillä on merkitystä korkoriskin kannalta.

	Vastuuvelka 30.9.2005	Duraatio vuosia
<b>Henkivakuutus/Säästäminen</b>		
Perustekorko 4,50 %	84,6	5,5
Perustekorko 3,50 %	361,0	7,6
Perustekorko 2,50 %	90,0	8,1
Sijoitussidonnainen	241,7	
<b>Yksilöllinen eläkevakuutus</b>		
Perustekorko 4,50 %	88,5	8,0
Perustekorko 3,50 %	141,7	9,7
Perustekorko 2,50 %	17,1	12,1
Sijoitussidonnainen	195,3	
<b>Ryhmäeläkevakuutus</b>		
Perustekorko 3,50 %	80,5	-
Perustekorko 2,50 %	2,9	-
Sijoitussidonnainen	5,6	-
<b>Riskivakuutukset</b>		
Yksilölliset vakuutukset	5,7	-
Ryhmävakuutus	6,5	-
Vakuutus sopimukset yhteensä	1 321,1	
<b>Kapitalisaatiosopimukset</b>		
Yksityisasiakkaat (eri korkoja)	20,1	2,6
Yritysten, perustekorko 4,50 %	6,2	2,8
Yritysten, perustekorko 3,50 %	20,9	4,8
Yritysten sijoitussidonnainen	21,1	-
Sijoitussopimukset yhteensä	68,3	
<b>YHTEENSÄ</b>	<b>1 389,4</b>	

#### Sijoitusriskien herkkyyksianalyysi

Alla olevassa taulukossa on selvitys sijoitusriskien herkkyyksistä sijoitusluokittain.

	Kanta käyvin arvoin 30.9.2005, milj. e	Riskiparametri	Muutos	Vaikutus vakavaraisuus- pääomaan, milj. e
<b>Vahinkovakuutus</b>				
Joukkolainat ja korko- rahastot *)	1 779	Korko	1 %-yksikkö	100
Osakkeet **)	502	Markkina- arvo	10 %	50

Toimitila-kiinteistöt ***)	45	Käteistuotto-vaade	+1 %-yksikkö -1 %-yksikkö	-5 7
<b>Henkivakuutus</b>				
Joukkolainat ja korkorahastot *)	553	Korko	1 %-yksikkö	31
Osakkeet **)	206	Markkina-arvo	10 %	21
Toimitila-kiinteistöt ***)	14	Käteistuotto-vaade	+1 %-yksikkö -1 %-yksikkö	-2 2
<b>Muu toiminta</b>				
Joukkolainat ja korkorahastot *)	2	Korko	1 %-yksikkö	0
Osakkeet **)	41	Markkina-arvo	10 %	4
<b>Konserni yhteensä</b>				
Joukkolainat ja korkorahastot *)	2 334	Korko	1 %-yksikkö	131
Osakkeet **)	749	Markkina-arvo	10 %	75
Toimitila-kiinteistöt ***)	59	Käteistuotto-vaade	+1 %-yksikkö -1 %-yksikkö	-7 8

\*) Ei sisällä rahamarkkinainstrumentteja.

\*\*) Sisältää sijoitusomaisuusluonteiset osakkeet ja rahastot sekä vaihtoehtoiset sijoitukset. Ei sisällä sijoitussidonnaisten sopimusten sijoituksia.

\*\*\*) Yhtiöryhmän ulkopuolisille vuokratut tilat.

Suurimmat yksittäiset osakesijoitukset ovat YIT-yhtymä (24 milj. e) ja SanomaWSOY (21 milj. e).

Pohjolalla on sijoituksia kasvuvaiheen yrityksissä IT- ja biotekniikka-aloilla. Näihin sijoituksiin liittyy kohteiden luonteesta ja toimialasta johtuvia epävarmuustekijöitä. Niihin ei kuitenkaan liity riskiä, jolla voisi olla huomattavia negatiivisia vaikutuksia konsernin tulokseen. Teknologia-sektorin pääomasijoitusten kirjanpitoarvo oli syyskuun lopussa 22 milj. euroa.

## LAATIMISPERIAATTEET

Pohjola siirtyi konsernitilinpäätöksen laatimisessa kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin (International Financial Reporting Standards, IFRS) vuoden 2005 alusta lukien. Vuoden 2005 osavuositarkastukset laaditaan IFRS-standardien kirjaamis- ja arvostusperiaatteita noudattaen.

Suomalaisten konserniyhtiöiden erillistilinpäätökset laaditaan edelleen suomalaisen tilinpäätöskäytännön (Finnish Accounting Standards, FAS) mukaisesti. Verotus ja vakavaraisuuden valvonta tapahtuvat erillistilinpäätösten pohjalta. Verolainsäädännön mahdollisesta IFRS-sopeutuksesta ei ole vielä tietoa.

Pohjola kertoi 28.4.2005 julkistetulla pörssitiedotteella IFRS-käytäntöön siirtymisen vaikutuksista laatimisperiaatteisiin sekä vuoden 2004 vertailulukuihin. Vertailuluvut perustuvat tiedotteen laadintahetkellä voimassa oleviin IFRS-standardeihin ja -tulkintoihin. Standardi- ja tulkintamuutoksia voi vielä tulla vuoden 2005 aikana. Esitetyt tiedot ovat tilintarkastamattomia.

Alla esitetään tiivistelmä IFRS-siirtymisen vaikutuksista vuoden 2004 omaan pääomaan, tulokseen ja tunnuslukuihin sekä laatimisperiaatteisiin. Laatimisperiaatteisiin on lisätty myös 1.1.2005 hankittua henkivakuutusliiketoimintaa koskevat periaatteet.

## TIIVISTELMÄ IFRS-SIIRTYMISEN VAIKUTUKSISTA VERTAILULUKUIHIN

### Oma pääoma ja tulos

Siirtyminen IFRS-käytäntöön kasvattaa konsernin omaa pääomaa vuoden 2004 lopussa 321,6 milj. eurolla. Lisäys aiheutuu pääosin osakkeiden ja rahoitusmarkkinavälineiden arvostamisesta käypään arvoon ja tasoitusmäärän sisällyttämisestä omaan pääomaan. Oikaisujen vaikutusta pienentää laskennallinen verovelka.

Tilikauden 2004 tulos kasvaa 25,7 milj. eurolla. Tasoitusmäärän kasvu ja lakisääteisiin TEL-työkyvyttömyyseläkkeisiin liittyvän eläkevastuun tuloutuminen kasvattavat tulosta. Arvopapereiden myynnin yhteydessä tulokseen käyvän arvon rahastosta palautuvat aikaisemmat arvonalentumiset sen sijaan pienentävät tulosta.

Sijoitusten arvostuserojen ja tasoitusmäärän merkitseminen omaan pääomaan ei lisää konsernin jakokelpoisia varoja.

### Oman pääoman täsmäytyslaskelma vuodelta 2004

Milj. euroa	1.1.	31.3.	30.6.	30.9.	31.12.
Oma pääoma FAS:n mukaan	670,7	777,9	731,2	663,7	690,0
Takautuva korjaus	-4,2	-4,3	-4,6	-4,8	-4,9
Rahoitusvarojen arvostuserot	301,5	219,7	191,7	193,9	228,6
Tasoitusmäärä	160,0	158,6	174,5	197,9	208,5
Vakuutus sopimusten luokittelu	3,5	2,8	-0,9	-1,5	-1,1
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-18,8	-19,5	-20,2	-20,9	-0,9
Liikearvon poistot	0	0,5	1,0	1,6	2,2
Keskinäiset kiinteistöyhtiöt	1,3	2,4	0,9	0,0	-0,1
Tilikauden verot	-	-	7,0	3,8	-
Laskennalliset verot	-128,4	-103,9	-98,8	-106,4	-115,1
Muut	-1,6	-1,8	-2,3	-1,8	-0,5
Vähemmistön osuus	6,6	7,5	1,0	1,1	0,0
Oma pääoma IFRS:n mukaan	990,6	1 039,9	980,5	926,6	1 006,7

### Tuloksen täsmäytyslaskelma vuodelta 2004

Milj. euroa	1-3	4-6	7-9	10-12	1-12
Tilikauden voitto FAS:n mukaan	107,9	4,1	32,0	23,5	167,6
Takautuva korjaus	-0,2	-0,2	-0,1	-0,2	-0,7
Rahoitusvarojen arvostustulos	-26,9	7,9	-7,4	-4,5	-30,9
Tasoitusmäärä	-1,4	15,9	23,4	10,6	48,5
Vakuutus sopimusten luokittelu	-0,7	-3,7	-0,6	0,4	-4,6
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-0,7	-0,7	-0,7	20,0	17,9
Liikearvon poistot	0,5	0,5	0,6	0,6	2,2
Keskinäiset kiinteistöyhtiöt	-0,3	-1,6	-0,9	0,0	-2,8
Tilikauden verot	7,2	5,0	6,1	-9,2	9,1
Laskennalliset verot	1,3	-3,0	-7,3	-4,3	-13,2
Muut	0,1	-0,7	0,4	-0,1	-0,3
Vähemmistön osuus	0,8	0,5	0,1	0,2	1,6
Tilikauden voitto IFRS:n mukaan	87,7	23,8	45,7	37,0	194,2
josta emoyhtiön omistajille	86,8	23,3	45,6	36,8	192,6

### Tunnusluvut

YLEISET TUNNUSLUVUT		2004	2004
		1-12	1-12
		FAS	IFRS
Liikevaihto	milj. e	1 190,7	1 049,8
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin	%	15,5	17,8

Kokonaispääoman tuotto käyvin arvoin	%	8,5	8,7
--------------------------------------	---	-----	-----

#### VAHINKOVAKUUTUKSEN TUNNUSLUVUT

Vakuutusmaksutulo (brutto)	milj. e	797,6	713,7
Vakuutusmaksutuotot (netto)	milj. e	691,5	643,0
Vahinkosuhte	%	72,8	70,4
Liikekulusuhte	%	19,2	20,7
Yhdistetty kulusuhte (ilman perustekorkokulua)	%	92,0	91,0

#### OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

Osakekohtainen tulos	euroa	1,10	1,26
ml. optioiden laimennusvaikutus	euroa	1,10	1,25
Osakekohtainen oma pääoma	euroa	4,51	6,57
Osakekohtainen substanssi käyvin arvo (ml. tasoitusmäärä)	euroa	6,81	6,74

Tunnusluvuissa on esitetty jo aikaisemmin substanssi ja yhdistetty kulusuhte, joissa on otettu huomioon sijoitusten arvostuseroja, tasoitusmäärää ja vastuuvelan diskonttauksen purkautumista koskevat muutokset.

Kuluerien uudellinen ryhmittely ja vakuutus sopimusten luokittelu kasvattavat vahinkovakuutuksen kulusuhteita vuodesta 2004 alkaen. TEL-laskuperustemuutos sen sijaan alentaa liikekulusuhdetta vuonna 2004 kertaluontoisesti 1,9 %-yksiköllä ja yhdistettyä kulusuhdetta 2,3 %-yksiköllä.

#### Takautuva korjaus

Vuoden 2004 tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen on selvinnyt hoitopalkkioiden veloittamiseen liittyvä virhe, joka on luonteeltaan osaksi tekninen ja osaksi aiheutuu palkkion määräytymisperusteen tulkinnasta. Palkkionpalautusten ja korkojen yhteismääräksi on arvioitu 6,6 milj. euroa. Näihin liittyvä laskennallinen verosaaminen on 1,7 milj. euroa ja nettovaikutus yhteensä 4,9 milj. euroa. Koska palkkionpalautukset kohdistuvat vuosiin 1995-2004, vuoden 2004 aloittava tase ja tulos on korjattu kohdistumiskausien mukaisesti.

#### TIIVISTELMÄ LAATIMISPERIAATTEIDEN MUUTOKSISTA

##### Vahinkovakuutus

Vakuutus sopimuksina käsitellään vain sellaiset sopimukset, joihin liittyy merkittävä vakuutusriski. Muiksi sopimuksiksi luokitellut sopimukset esitetään tuloslaskelmassa nettoperiaatteella ja taseessa niihin liittyvät varat ja velat ryhmitellään rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen alle. Tällaisia sopimuksia ovat mm. eräät captive-sopimukset, julkisen sektorin potilasvakuutus ja lakisääteisten vakuutuslajien jakojärjestelmä.

Vakuutusmaksusaamisten luottotappioita ja liikenneturvallisuusmaksua ei vähennetä vakuutusmaksutulosta, vaan ne esitetään liikekuluissa. Myös yhteistakuuerän muutos ryhmitellään liikekuluihin. Vakuutusteknisen vastuuvelan diskonttauksen purkautuminen puolestaan siirretään korvauskuluista rahoituskulujen ryhmään. Jälleenvakuuttajien osuus vastuuvelasta esitetään taseessa varoina eikä velkapuolen vähennyseränä.

Edellä esitetyt IFRS-oikaisut ja ryhmittelymuutokset vaikuttavat bruttolukuihin mm. vakuutusmaksutuloon mutta vain vähäisessä määrin kokonaistulokseen. Merkittävä tulosvaikutus sen sijaan syntyy siitä, että tasoitusmäärä sisällytetään omaan pääomaan ja tasoitusmäärän muutos tulokseen. Vakuutusteknisen vastuuvelan laskenta säilyy muilta osin ennallaan. Velan riittävyystestin perusteella vastuuelka on riittävä.

Vastuuvelan arvostaminen muuttuu vasta vuoden 2008 jälkeen, sillä silloin annetaan kattavampi vakuutus sopimusstandardi. Samassa yhteydessä pyritään vastuuvelan ja sijoitusten arvostuksen vastaavuuteen (esim. tulosvaikutteinen käypä arvo molempien osalta). Välivaiheen aikana vakuutusliikettä koskevat liitetiedot sen sijaan lisääntyvät merkittävästi.

## Sijoitukset

Osakkeiden ja rahoitusmarkkinavälineiden arvostamisessa siirrytään alimman arvon periaatteesta (arvonalentumisilla vähennetty hankintameno) käypiin arvoihin. Aikaisemmin liitetiedoissa kerrotut arvostuserot sisältyvät 1.1.2004 alkaen taseen omaan pääomaan.

Pääosa arvopaperisijoituksista luokiteltiin 1.1.2004 myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi. Ne arvostetaan käypään arvoon käyvän arvon rahastoa käyttäen. Aikaisemmat arvonalentumiset siirrettiin 1.1.2004 voittovaroista käyvän arvon rahastoon. Arvonalentumisten erilainen käsittely aiheuttaa tulosvaikutteisen IFRS-oikaisun, sillä tilapäiset arvonalentumiset ja niiden palautumiset vaikuttavat IFRS-tulokseen vasta, kun ne realisoituvat myynnin yhteydessä tai arvonalentuminen todetaan pysyväksi.

Muun kuin euromääräisen vastuuvelan valuuttakatteena olevat rahoitusvarat, pääomasijoitustoimintaan liittyvät osuudet osakkuusyrietyksissä ja kaikki johdannaiset luokiteltiin 1.1.2004 käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi. FAS-käytännöstä poiketen myös hankintamenon ylittävä arvonnousu vaikuttaa välittömästi tulokseen. Myös sijoitussidonnaisiin vakuutus- ja sijoitussopimuksiin liittyvät rahoitusvarat luokitellaan 1.1.2005 alkaen käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi. Tältä osin IFRS- ja FAS-käytäntö on sama.

Johdannaissopimuksia käytetään suojaamaan joukkovelkakirjalainasalkkua korko- ja valuuttakurssiriskiltä sekä osakesalkkua valuuttakurssiriskiltä. Korkojohdannaissalkkua käytetään lisäksi salkun riskitason lisäämiseen.

Sekä sijoitus- että käyttöomaisuuskiinteistöt arvostetaan edelleen poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuon. Kiinteistöjen arvostusero kerrotaan entiseen tapaan liitetiedoissa ja sisällytetään käyvin arvoin laskettaviin tunnuslukuihin. Keskinäiset asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöt yhdistellään suhteellisesti omistusosuuden mukaan. Omassa käytössä olevat kiinteistöt ryhmitellään käyttöomaisuudeksi ja niiden kulut siirretään sijoitustoiminnan kuluista liikekuihin.

## Toimintokohtaiset liikekulut

Tuloslaskelmakaava on edelleen toimintokohtainen. Korvausten hoitamiseen liittyvä kuluosuus sisältyy korvauskuluihin. Muiden toimintojen kuluosuudet esitetään kulujen ryhmässä. Myös sijoitusten hoitokulut siirretään sijoitustuottojen ryhmästä kulujen ryhmään. Niihin sisältyvät myös sijoituskiinteistöjen hoitokulut, poistot ja arvonalentumiset.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen hoitokulut, poistot ja arvonalentumiset sisältyvät tiloja käyttävien toimintojen liikekuluihin. FAS-tuloslaskelmassa ne sisältyvät sijoitustoiminnan kuluihin.

Omien kiinteistöjen kulujen, vakuutusmaksusaamisten luottotappioiden, liikenneturvallisuusmaksun ja yhteistakuuerän ryhmittelyn muutos kasvattaa liikekuluja ja korvausten hoitokuluja ja vaikuttaa vuodesta 2004 alkaen vahinkovakuutuksen kulusuhteisiin.

Tuleviin TEL-työkyvyttömyyseläkkeisiin ja vapaaehtoisin lisäeläkkeisiin liittyvä, vakuutusmatemaattisesti laskettu eläkevastuu kirjattiin IFRS-taseeseen 1.1.2004. TEL-työkyvyttömyyseläkkeitä koskeva vastuu kuitenkin tuloutui vuoden 2004 joulukuussa sosiaali- ja terveysministeriön silloin hyväksymän laskuperustemuutoksen seurauksena. Muita etuusperhjäisiä eläkevelvoitteita koskevan oikaisun määrä on vähäinen.

## Muut oikaisut

Lähes kaikista IFRS-oikaisuista kirjataan laskennallinen verovelka tai -saaminen. Laskennallinen vero kirjataan tulokseen tai omaan pääomaan vastaavasti kuin itse IFRS-oikaisukin.

Myös tilikauden ja aikaisempien tilikausien vero kirjataan vastaavalla tavalla. Koska myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoitumattomat arvonalentumiset ja niiden palautumiset merkitään käyvän arvon rahastoon, siirretään rahastoon myös näitä vastaava osuus tilikauden verosta.

Pohjola soveltaa siirtymästandardin helpotusta, jonka perusteella ennen 1.1.2004 hankittujen yhtiöiden hankintamenon kohdistamista ja liikearvoja ei muuteta takautuvasti. Baltian yhtiöiden vähemmistöosuusien hankintaan vuonna 2004 liittyvä liikearvo kuitenkin pienei, sillä hankintahetken varat ja velat arvostettiin

IFRS:n edellyttämällä tavalla käypään arvoon ja osa hankintamenosta kohdistettiin hankittuihin vakuutus sopimuksiin ja osa asiakassuhteisiin liittyväksi aineettomaksi hyödykkeeksi. IFRS-tilinpäätöksessä liikearvoista ei 1.1.2004 jälkeen tehdä poistoja. Liikearvoille arvonalentumisen varalta tehdyt testit eivät edellyttäneet myöskään arvonalentumiskirjauksia.

## HENKIVAKUUTUKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Vakuutus sopimuksina käsitellään vain sellaiset sopimukset, joihin liittyy merkittävä vakuutus riski. Vakuutus sopimuksiin sovelletaan standardin puuttuessa suomalaisia laskentaperiaatteita lukuun ottamatta tasoitus määrää ja sen muutosta, jotka sisällytetään laskennallisilla veroilla vähennettynä omaan pääomaan ja tulokseen.

Vastuuvelan laskennassa käytetään sopimuskohtaista laskentaa ja luonteeltaan kiinteätä diskonttokorkoa (laskuperustekorko keskimäärin 3,6 %). Sen määrittämisessä otetaan huomioon yleinen korkokehitys. Korko ei saa ylittää vastuuta kattavan omaisuuden tuotto-odotusta eikä viranomais määräyksillä säädettyä tasoa. Sijoitussidonnaiset sopimukset arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kuten niihin liittyvät rahoitusvaratkin. Vakuutus sopimuksille taatut edut ja niille kertyneet lisäedut (ns. harkinnanvarainen osuus ylijäämästä) sisältyvät vastuuvelkaan. Vakuutusten hankintamenoista osa aktivoidaan aineettomiin hyödykkeisiin ja poistetaan viiden vuoden kuluessa.

Henkivakuutusliiketoiminnan hankinnan yhteydessä 1.1.2005 hankintahetken varat ja velat arvostettiin käypään arvoon. Siirtyvästä tasoitus määrästä velaksi katsottiin vain laskennallisen verovelan osuus. Koska Pohjola soveltaa vakuutus sopimusstandardissa olevaa helpotusta, jaettiin hankitun vakuutus sopimuskannan käypä arvo kahteen osaan eli FAS:n mukaisesti arvostettuun vakuutus tekniseen vastuuvelkaan ja aineettomaan hyödykkeeseen (19 milj. euroa), joka arvostetaan yhdenmukaisesti hankitun vastuuvelan kanssa ja kirjataan kuluksi sen vaikutusaikana (20 vuotta). Syntynyt negatiivinen liikearvo (4 milj. euroa) tuloutettiin hankinnan yhteydessä liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Vastuuvelka vähennettynä vakuutus sopimusten aktivoituihin hankintamenoihin ja hankittuun vakuutus kantaan liittyvillä aineettomilla hyödykkeillä on riittävä.

Muut kuin vakuutus sopimukset käsitellään sijoitus sopimuksina, joihin liittyy sijoitusten hallinnointia. Sijoitus sopimuksista saadut suoritukset (1,1 milj. euroa tammi-syyskuussa) esitetään taseessa rahoitusvelkojen alla. Rahoitusvelka (68 milj. euroa syyskuun lopussa) arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä ja arvostustulos merkitään tuloslaskelmaan (Sijoitus sopimukseen liittyvät etuudet). Sijoitusten hallinnoinnista saadut palkkiot esitetään palkkiotuottoina.

Sellaisiin sijoitus sopimuksiin, joihin liittyy oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä (asiakashyvitys), tai jotka voi vaihtaa tällaisiksi sopimuksiksi, sovelletaan kuitenkin standardin sallimaa helpotusta. Tämän perusteella nämä sijoitus sopimukset arvostetaan kuten vakuutus sopimukset, esim. sijoitussidonnaiset sopimukset arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Konsernin omat etuus pohjaiset eläkevakuutukset eivät ole vakuutus sopimuksia vaan eläkevelvoitteina esitettäviä eläkesitoumuksia.

## KAAVAT JA RAHAVIRTUALASKELMA

Tuloslaskelma- ja tasekaavat on muutettu IFRS-vaatimusten mukaisiksi.

Rahavirtualaskelmassa rahavirrat esitetään aikaisemman epäsuoran esittämistavan sijasta bruttomääräisinä suoraa esittämistapaa käyttäen. Rahavaroihin sisällytetään vain rahat, pankkisaamiset ja pankkitalletukset mutta ei sijoitustarkoituksessa tehtyjä sijoituksia, vaikka niillä olisi lyhyt juoksu aika. Lisäksi asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöiden suhteellinen yhdistelytapa aiheuttaa lukuihin vähäisiä muutoksia.

## SEGMENTTIRAPORTOINTI

Segmenttiraportoinnin ensisijaiset segmentit ovat vahinkovakuutus, henkivakuutus ja varainhoito. Henkivakuutusliiketoiminnan hankinnan yhteydessä 1.1.2005 henkivakuutus eriytettiin muusta varainhoidosta omaksi raportoitavaksi segmentiksi. Ennen hankintaa Suomi-yhtiön henkivakuutusten myynti oli osa varainhoitosegmenttiä.

Raportoinnin tekninen toteutus muutettiin IFRS-käytäntöön siirtymisen yhteydessä juridiseen rakenteeseen pohjautuvaksi. Aikaisemmin palveluja käyttäviin segmentteihin jaetut toiminnot yhdistettiin tässä yhteydessä vain yhteen segmenttiin (palveluverkko vahinkovakuutukseen, arvopaperi- ja kiinteistösijoitusten hallinnointi varainhoitoon) tai käsiteltiin erillisinä liiketoimintasegmentteinä konsernin muun toiminnan alla (hallinto- ja IT-palvelut, pankkiiriliike sekä pääomasijoitustoiminta).

Vuoden 2005 alussa muutettiin segmenttien välisen hinnoittelun perusteet palveluverkon myymiin henkivakuutus- ja rahastotuotteisiin liittyen. Siirtohinna on transaktiopohjainen markkinahinta.

Vuoden 2004 vertailutiedot on oikaistu IFRS-muutosten ja edellä selostettujen henkivakuutuksen uudelleenjärjestelyyn liittyvien muutosten osalta. Muutokset vaikuttavat erityisesti varainhoidon vertailulukuihin. Ydinliiketoimintaan kuulumaton pankkiiriliiketoiminta siirrettiin varainhoidosta konsernin muun toiminnan alle 1.1.2004 alkaen ja myytiin lokakuun alussa. Palveluverkko veloittaa 1.1.2005 alkaen henkivakuutus tuotteiden myynnistä henkivakuutussegmenttiä. Vastaava muutos tehtiin vuoteen 2004, jolloin palveluverkko veloittaa vastaavista palveluista suoraan Suomi-yhtiötä eikä ensin varainhoitoa. Vuonna 2004 varainhoidolle kohdistetut rahastomyynnin kustannukset korvattiin transaktiopohjaisella siirto hinnalla.

## MUUTOKSET TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVOISSA

Tunnusluvut lasketaan konsernin tietoina kirjanpitolautakunnan vakuutustoimialalle antaman poikkeusluvan ja Vakuutusvalvontaviraston vakuutusyhtiöille antamien määräysten mukaisesti käyttäen pohjana soveltuvien osin vastaavia IFRS-tietoja. Poikkeuslupa päättyi vuonna 2005.

Liikevaihto =  
+ Nettotuotot yhteensä  
+ Jälleenvakuuttajien osuus vakuutusmaksutuotoista

Oman pääoman tuotto käyvin arvoin (%) =  
+/- Voitto (tappio) ennen veroja  
+/- Käyvän arvon rahaston muutos  
+/- Kiinteistöjen arvostuserojen muutos  
- Verot edellä mainituista eristä  
-----x 100  
+ Oma pääoma  
+ Kiinteistöjen arvostuserot  
- Laskennallinen verovelka kiinteistöjen arvostuseroista  
(vuoden alun ja kauden lopun keskiarvo)

Kokonaispääoman tuotto käyvin arvoin (%) =  
+/- Voitto(tappio) ennen veroja  
+ Diskonttauksen purkautuminen, vahinkovakuutukset  
+ Rahoituskulut  
+/- Käyvän arvon rahaston muutos ennen veroja  
+/- Kiinteistöjen arvostuserojen muutos  
----- x 100  
+ Taseen loppusumma  
- Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista  
- Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista  
+ Kiinteistöjen arvostuserot  
(vuoden alun ja kauden lopun keskiarvo)

Sijoitusten tuotto käyvin arvoin ennen veroja (%) =  
Sijoitusten tuotto (vähennettynä kiinteistöjen hoitokuluilla) käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan ns. mukautettua Dietz:in kaavaa käyttäen niin, että sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun käypään arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuina sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

Omavaraisuusaste käyvin arvoin (%) =  
+ Oma pääoma  
+ Kiinteistöjen arvostuserot  
- Laskennallinen verovelka kiinteistöjen arvostuseroista  
----- x 100  
+ Taseen loppusumma  
+ Kiinteistöjen arvostuserot

Osakekohtainen substanssi käyvin arvoin =  
+ Oma pääoma  
+ Kiinteistöjen arvostuserot  
- Laskennallinen verovelka kiinteistöjen arvostuseroista  
-----  
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa

Henkivakuutuksen vakuutusmaksutulo =  
+ Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Liikekustannussuhde (% kuormitustulosta) =  
+ Liikekulut ennen vakuutussopimusten aktivoitujen hankintamenojen muutosta  
+ Korvausten selvittelykulut  
----- x 100  
Kuormitustulo

Vakavaraisuusaste (%) (henkivakuutus) =  
+ Vakavaraisuuspääoma (IFRS)  
----- x 100  
+ Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista  
- 75 % sijoitussidonnaisten vakuutus- ja sijoitussopimusten veloista

Tulos ennen veroja käyvin arvoin =  
+/- Voitto (tappio) ennen veroja  
+/- Käyvän arvon rahaston muutos  
+/- Kiinteistöjen arvostuserojen muutos

Liikevoitto käyvin arvoin =  
+/- Liikevoitto (-tappio)  
+/- Käyvän arvon rahaston muutos  
+/- Kiinteistöjen arvostuserojen muutos

## OKON JULKINEN OSTOTARJOUS POHJOLAN OSAKKEISTA ALKAA 19.10.2005

OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj:n (OKO) johtokunta on tänään päättänyt Pohjola-Yhtymä Oyj:n (Pohjola) liikkeeseen laskemista osakkeista tehtävän julkisen ostotarjouksen sisällöstä ja ehdoista.

OKOn ostotarjous Pohjolan osakkeista alkaa 19.10.2005 klo 9.30 ja päättyy 18.11.2005 klo 16.30, ellei tarjousaika ostotarjouksen ehtojen mukaisesti jatketa tai keskeytetä tai ostotarjousta sen ehtojen mukaisesti peruuteta. Ostotarjous ei koske Pohjolan liikkeeseen laskemia optio-oikeuksia.

Tämän pörssitiedotteen liitteenä on OKOn tänään klo 18.15 julkistama pörssitiedote, jossa on yksityiskohtainen selvitys OKOn ostotarjouksesta ja sen ehdoista.

Pohjolan hallitus on 4.10.2005 julkistetulla pörssitiedotteella ilmoittanut antavansa lausunnon OKOn ostotarjouksesta. Pohjolan hallitus valmistelee lausuntoa ja pyrkii julkistamaan sen perjantaina 21.10.2005 osavuositarkastuksen yhteydessä.

OKO osti 12.9.2005 tehdyllä kaupalla Keskinäiseltä Henkivakuutusyhtiöltä Suomelta ja Keskinäiseltä Eläkevakuutusyhtiöltä Ilmariselta noin 58,5 prosentin osuuden Pohjolan osakkeista ja äänistä. Tuon kaupan jälkeen OKO on kasvattanut omistusosuuttaan Pohjolassa noin 6,8 prosenttiyksiköllä hankkimalla osakkeita Helsingin Pörssin kautta. OKOn omistusosuus Pohjolan osakepääomasta on tällä hetkellä noin 65,2 prosenttia.

OKO ilmoitti jo 12.9.2005 tehdyn kaupan yhteydessä, että se aikoo tehdä julkisen ostotarjouksen kaikista niistä Pohjolan liikkeeseen laskemista osakkeista, jotka eivät ole Pohjolan tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvan yhtiön omistuksessa.

## POHJOLA-YHTYMÄ OYJ

Ilkka Salonen  
talousjohtaja

Olavi Nieminen  
päälakimies

JAKELU  
Helsingin Pörssi  
Rahoitustarkastus  
Keskeiset tiedotusvälineet  
[www.pohjola.fi](http://www.pohjola.fi)

## LIITE

OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj:n pörssitiedote 14.10.2005 klo 18.15

OKO Osuuspankkien  
Keskuspankki Oyj

PÖRSSITIEDOTE 14.10.2005 klo 18.15

## OKON JULKINEN OSTOTARJOUS POHJOLAN OSAKKEISTA ALKAA 19.10.2005

OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj (OKO) on ilmoittanut 12.9.2005 aikomuksestaan tehdä julkinen ostotarjous kaikista Pohjola-Yhtymä Oyj:n (Pohjola) liikkeeseen laskemista osakkeista.

OKOn johtokunta on tänään päättänyt julkisen ostotarjouksen sisällöstä ja sen ehdoista. Julkinen ostotarjous koskee kaikkia Pohjolan liikkeeseen laskemia osakkeita, jotka eivät ole Pohjolan tai sen kanssa samaan

konserniin kuuluvan yhtiön omistuksessa. Ostotarjous ei koske Pohjolan liikkeeseen laskemia optio-oikeuksia.

OKOn ostotarjous Pohjolan osakkeista alkaa 19.10.2005 klo 9.30 ja päättyy 18.11.2005 klo 16.30, ellei tarjousaikaa ostotarjouksen ehtojen mukaisesti jatketa tai keskeytetä tai ostotarjousta sen ehtojen mukaisesti peruuteta.

OKOn ostotarjouksessa tarjoama käteisvastike on 13,35 euroa osakkeelta. Tarjouksen mukainen osakekohtainen hinta on noin 7 prosenttia korkeampi kuin Pohjolan osakkeen kaupankäynnin päätöskurssi 9.9.2005 (eli viimeisenä kaupankäyntipäivänä ennen Pohjola-kaupan julkistamista) ja noin 41 prosenttia korkeampi kuin osakkeen 12 kuukauden kaupankäyntimäärillä painotettu keskipurssi Helsingin Pörssin Päälistalla ennen Pohjola-kaupan julkistamista.

OKO pidättää oikeuden sovellettavien säännösten mukaisesti ostaa osakkeita myös Helsingin Pörssissä ennen tarjousajan päättymistä, tai jos tarjousaikaa on jatkettu tai se on keskeytetty, ennen jatkettua tai keskeytettyä tarjousajan päättymistä hinnalla, joka ei ylitä tarjoushintaa.

Rahoitustarkastus on 14.10.2005 hyväksynyt OKOn laatiman Pohjolan liikkeeseen laskemia osakkeita koskevan julkisen ostotarjouksen suomenkielisen tarjousasiakirjan.

Tarjousasiakirja on saatavilla suomenkielisenä viimeistään 17.10.2005 klo 9.30 OP-ryhmään kuuluvien osuuspankkien ja Okopankki Oyj:n arvopaperikonttoreissa sekä Internetissä osoitteessa [www.op.fi](http://www.op.fi) ja [www.oko.fi](http://www.oko.fi). Tarjousasiakirjan englanninkielinen versio on saatavilla Opstock Oy:ssä osoitteessa Teollisuuskatu 1b, 00510 Helsinki. Lisäksi tarjousasiakirjan suomen- ja englanninkieliset versiot ovat saatavilla OMX way:ssä osoitteessa Fabianinkatu 14, 00130 Helsinki.

Seuraavassa on kuvattu ostotarjousta ja sen keskeisiä ehtoja. Tarjouksen ehdot kokonaisuudessaan ovat tämän pörssitiedotteen liitteenä.

## 1. Tarjouksen tausta

OKO osti 12.9.2005 tehdyllä kaupalla Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomelta ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselta niiden omistamat Pohjolan osakkeet, eli noin 58,5 prosenttia Pohjolan osakkeista, käteishintaan 13,35 euroa osakkeelta. Osana edellä mainittua järjestelyä OKO ilmoitti aikomuksestaan tehdä julkinen ostotarjous jäljellä olevista Pohjolan osakkeista 13,35 euron osakekohtaiseen käteishintaan.

OKO on edellä mainitun kaupan jälkeen kasvattanut omistusosuuttaan Pohjolassa noin 6,8 prosentilla hankkimalla osakkeita Helsingin Pörssin kautta. OKO omistaa tällä hetkellä yhteensä 99.882.654 osaketta, mikä vastaa noin 65,2 prosenttia Pohjolan osakepääomasta.

OKOn tarkoituksena on hankkia omistukseensa Pohjolan kaikki osakkeet, jotka eivät ole Pohjolan tai sen tytäryhtiöiden omistuksessa. Jos ostotarjous toteutetaan, OKO tulee ryhtymään tarvittaviin arvopaperimarkkinain ja osakeyhtiölain sekä tarvittaessa Pohjolan vuoden 2001 optio-ohjelman mukaisiin toimenpiteisiin jäljelle jäävien osakkeiden ja Pohjolan liikkeeseen laskemien optio-oikeuksien hankkimiseksi.

Pohjolan hankinta edistää ja vahvistaa OKOn ja OP-ryhmän strategista tavoitetta nousta johtavaksi finanssiryhmäksi Suomessa. Hankinta laajentaa ryhmän toiminnan vahinkovakuutusmarkkinoille ja vahvistaa ryhmän asemaa varallisuudenhoidossa, rahastoissa ja henkivakuutuksessa. OKOn johdon arvion mukaan OP-ryhmän markkinaosuus pankkitoiminnassa on yli 30 prosenttia, ja hankinnan jälkeen yhteenlaskettu osuus olisi henkivakuutuksen maksutulossa noin 27 prosenttia, vahinkovakuutuksessa noin 26 prosenttia ja rahastoissa noin 21 prosenttia. OKOn tytäryhtiön Opstock Oy:n hallinnoinnissa olevat asiakasvarat kasvavat noin 13 miljardista eurosta noin 26 miljardiin euroon.

Tarkoituksena on, että Pohjola myy Osuuspankkikeskus Osk:lle (OPK) Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjolan, Pohjola Rahastoyhtiö Oy:n ja Pohjolan Systeemipalvelu Oy:n. Kyseisten omaisuususerien kauppahinnaksi on arvioitu yhteensä noin 367 miljoonaa euroa, joka jakaantuu siten, että Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjolan osuus olisi noin 281 miljoonaa euroa, Pohjola Rahastoyhtiö Oy:n osuus noin 73 miljoonaa euroa ja Pohjolan Systeemipalvelu Oy:n osuus noin 13 miljoonaa euroa. Myyntien on suunniteltu tapahtuvan arviolta vuoden 2005 loppuun mennessä. Suunnitelman mukaan Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjola ja Pohjola Rahastoyhtiö Oy yhdistetään suunniteltujen kauppojen jälkeen OPK:n vastaaviin yhtiöihin.

OKOn suunnitelmien mukaan Pohjolan vahinkovakuutusliiketoiminnasta muodostetaan OKOon uusi Vahinkovakuutus-liiketoiminta-alue ja Pohjolan brändi säilyy vahinkovakuutusliiketoiminnassa. OKOn muut liiketoiminta-alueet ovat Yrityspankkitoiminta, Investointipankkitoiminta sekä Keskuspankkitoiminta ja varainhallinta. Pohjolan varallisuudenhoitotoiminnot on tarkoitus yhdistää OKOn tytäryhtiöön Opstock Oy:hyn.

## 2. Tarjouksen sisältö pääpiirteissään

Ostotarjouksen kohde. Julkinen ostotarjous koskee kaikkia Pohjolan liikkeeseen laskemia osakkeita, jotka eivät ole Pohjolan tai Pohjolan kanssa samaan konserniin kuuluvan yhtiön omistuksessa. Ostotarjous ei koske Pohjolan optio-oikeuksia.

Tarjoushinta. Tarjoushinta on 13,35 euroa käteisenä jokaisesta osakkeesta, jonka osalta ostotarjous on sen ehtojen mukaisesti pätevästi hyväksytty eikä hyväksyntää ole pätevästi peruutettu.

Tarjouksen toteuttamisen ehdot. OKOn velvollisuus toteuttaa ostotarjous ja ostaa osakkeet, joiden osalta ostotarjous on sen ehtojen mukaisesti pätevästi hyväksytty eikä hyväksyntää ole pätevästi peruutettu, on ehdollinen seuraavien toteuttamisedellytysten täytymiselle tai sille, että OKO tarjouksentekijänä on, lain niin salliessa, luopunut vaatimasta toteuttamisedellytysten täyttymistä:

- kaikki tarvittavat viranomaishyväksynät ja muut luvat, jotka lainsäädännön mukaan tai viranomaisten vaatimuksesta on saatava ennen järjestelyn tai ostotarjouksen toteuttamista, on saatu ja tällaisissa hyväksynnöissä tai luvissa mahdollisesti asetetut olennaiset ehdot ovat tarjouksentekijän kannalta hyväksyttävissä;
- mikään toimivaltainen tuomioistuin ei ole antanut ostotarjouksen toteuttamisen estävää määräystä; ja
- tarjouksentekijä ei ole ilmoituksen antamispäivän jälkeen saanut tietoonsa sellaisia tosiseikkoja tai olosuhteita, jotka ovat johtaneet tai todennäköisesti tulevat johtamaan tarjousehdoissa erikseen todettuun olennaiseen haitalliseen muutokseen taikka jotka ovat muodostaneet tai jotka todennäköisesti tulevat muodostamaan olennaisen haitallisen muutoksen.

Tarjousaika. Tarjousaika alkaa keskiviikkona 19.10.2005 klo 9.30 ja päättyy perjantaina 18.11.2005 klo 16.30, ellei tarjousaikaa tarjousehtojen mukaisesti jatketa tai keskeytetä.

Hyväksymismenettely. Pohjolan osakkeenomistajan, joka haluaa hyväksyä ostotarjouksen, tulee toimittaa ostotarjousta koskeva hyväksymislomake asianmukaisesti täytettynä tarjousaikana arvo-osuustiliään hoitavalle tilinhoitajayhteisölle tai omaisuudenhoitajalle tämän antamien ohjeiden mukaisesti tai vaihtoehtoisesti OP-ryhmään kuuluvan osuuspankin tai Okopankki Oyj:n arvopaperikonttoriin. Tilinhoitajayhteisöt ja omaisuudenhoitajat lähettävät asiakkainaan oleville Pohjolan osakkeenomistajille ilmoituksen ostotarjouksesta menettelyohjeineen ja hyväksymislomakkeineen, jos tästä on sovittu osakkeenomistajan ja hänen tilinhoitajayhteisönsä tai omaisuudenhoitajansa välillä. Osakkeenomistaja voi vaihtoehtoisesti noutaa hyväksymislomakkeen myös OP-ryhmään kuuluvien osuuspankkien ja Okopankki Oyj:n arvopaperikonttoreista tai Internetistä osoitteista [www.op.fi](http://www.op.fi) ja [www.oko.fi](http://www.oko.fi).

Ilmoitus ostotarjouksen tuloksesta. Ostotarjouksen alustava tulos ilmoitetaan ensimmäisenä (1.) ja lopullinen tulos arviolta kolmantena (3.) tarjousajan päättymistä seuraavana pankkipäivänä.

Tarjouksen toteuttaminen ja maksuehdot. Osakkeiden, joiden osalta ostotarjous on pätevästi hyväksytty eikä hyväksyntää ole pätevästi peruutettu, kauppa toteutetaan viimeistään tarjousajan päättymistä seuraavana kuudentena (6.) pankkipäivänä. Osakekaupat selvitetään arviolta kolmantena (3.) edellä mainittua täytäntöönpanopäivää seuraavana pankkipäivänä.

Tarjoushinta maksetaan selvityspäivänä ostotarjouksen hyväksyneen Pohjolan osakkeenomistajan arvo-osuustiliin liitetulle pankkitilille tai niiden osakkeenomistajien osalta, joiden omistus on hallintarekisteröity, hyväksymisilmoituksessa ilmoitetulle pankkitilille. Tarjouksentekijä maksaa ostotarjouksen mukaisesti tehdyn osakkeiden myynnin yhteydessä mahdollisesti Suomessa perittävän varainsiirtoveron.

Omistusoikeuden siirtyminen. Omistusoikeus osakkeisiin, joiden osalta tarjous on pätevästi hyväksytty eikä hyväksyntää ole pätevästi peruutettu ostotarjouksen ehtojen mukaisesti, siirtyy tarjouksentekijälle tarjoushinnan maksua vastaan.

Hyväksymismenettelyn sekä yksityiskohtaisten ehtojen osalta katso tämän pörssitiedotteen liitteenä olevat tarjousehdot.

### 3. Pohjolan hallituksen lausunto

OKO on pyytänyt Pohjolan hallitukselta julkista lausuntoa ostotarjouksesta. Pohjolan hallitus on ilmoittanut, että se antaa lausunnon ostotarjouksesta. Lausunto liitetään tarjousasiakirjaan, kun se annetaan.

OKO OSUUSPANKKIEN KESKUSPANKKI OYJ

Markku Koponen  
Pankinjohtaja

JAKELU  
Helsingin Pörssi  
Keskeiset tiedotusvälineet

LISÄTIETOJA  
Toimitusjohtaja Mikael Silvennoinen, puh. 010 252 2549  
Pankinjohtaja Helena Walldén, puh. 010 252 2155  
Pankinjohtaja (viestintä), Markku Koponen, puh. 010 252 2648

Lisätietoja järjestelystä ja hyväksymismenettelystä  
Opstock Corporate Finance, Miikka Laine, puh. 010 252 4021

LIITE  
OSTOTARJOUKSEN EHDOT

Ostotarjouksen kohde:

Tarjouksentekijä tarjoutuu jäljempänä mainituin ehdoin ostamaan kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet, jotka eivät ole Pohjolan tai Pohjolan kanssa samaan konserniin kuuluvan yhtiön omistuksessa. Ostotarjous ei koske Pohjolan optio-oikeuksia.

Mikäli Pohjolan vuoden 2001 optio-oikeuksien haltija merkitsee uusia yhtiön osakkeita optio-oikeuksien ehtojen mukaisesti ennen tarjousajan päättymistä, tai jos tarjousaikaa on jatkettu tai se on keskeytetty, ennen jatkettua tai keskeytettyä tarjousajan päättymistä, optionhaltijalla on tarjousajan kuluessa tai, jos tarjousaikaa on jatkettu tai se on keskeytetty, jatkettua tai keskeytetyn tarjousajan kuluessa oikeus hyväksyä ostotarjous optio-oikeuksien nojalla merkitsemiensä uusien yhtiön osakkeiden osalta sen jälkeen, kun uudet yhtiön osakkeet on rekisteröity merkitsijän arvo-osuustilille.

Tarjoushinta:

Tarjoushinta on 13,35 euroa käteisenä jokaisesta osakkeesta, jonka osalta ostotarjous on sen ehtojen mukaisesti pätevästi hyväksytty eikä hyväksyntää ole pätevästi peruutettu.

Jos Pohjolan yhtiökokous päättää ilmoituksen jälkeen jakaa osinkoa ja osingon täsmäytyspäivä on ennen selvityspäivää (määritelty jäljempänä), tarjoushinnasta vähennetään osakekohtaisen osingon määrä kunkin osingonjaon osalta.

Ostotarjouksen toteuttamisen ehdot:

Tarjouksentekijän velvollisuus toteuttaa ostotarjous ja ostaa osakkeet, joiden osalta ostotarjous on sen ehtojen mukaisesti pätevästi hyväksytty eikä hyväksyntää ole pätevästi peruutettu, on ehdollinen seuraavien edellytysten ("Toteuttamisedellytykset") täyttymiselle tai sille, että tarjouksentekijä on, lain niin salliessa, luopunut vaatimasta toteuttamisedellytysten täyttymistä:

a) kaikki tarvittavat viranomaishyväksynät ja muut luvat, jotka lainsäädännön mukaan tai viranomaisten vaatimuksesta on saatava ennen kaupan tai ostotarjouksen toteuttamista, on saatu ja kaikki tällaisissa hyväksynnöissä tai luvissa mahdollisesti asetetut olennaiset ehdot ovat tarjouksentekijän kannalta hyväksyttävissä;

b) mikään toimivaltainen tuomioistuin ei ole antanut ostotarjouksen toteuttamisen estävää määräystä; ja

c) tarjouksentekijä ei ole ilmoituksen antamispäivän jälkeen saanut tietoonsa sellaisia tosiseikkoja tai olosuhteita, jotka ovat johtaneet tai jotka todennäköisesti tulevat johtamaan olennaiseen haitalliseen muutokseen (määritelty jäljempänä) taikka jotka ovat muodostaneet tai jotka todennäköisesti tulevat muodostamaan olennaisen haitallisen muutoksen.

"Olennainen haitallinen muutos" tarkoittaa mitä tahansa olennaista haitallista muutosta koskien Pohjolan ja/tai sen tytäryhtiöiden liiketoimintaa, organisaatiota, varoja, taloudellista asemaa tai tulosta kokonaisuutena arvioiden, taikka Pohjolan ja/tai sen tytäryhtiöiden olennaista osaa tai varoja koskevia divestointeja tai uudelleenjärjestelyjä taikka muita tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomia olennaisia toimenpiteitä tai toimintasuunnitelmia.

Tarjouksentekijä pidättää itsellään oikeuden luopua mistä tahansa toteuttamisedellytyksestä, joka ei ole täyttynyt.

Jos kaikki toteuttamisedellytykset ovat täyttyneet tai tarjouksentekijä on luopunut vaatimasta niiden täyttymistä tarjousajan päätyessä, tai jos tarjousaikaa on jatkettu tai se on keskeytetty, jatkettun tai keskeytetyn tarjousajan päätyessä, tarjouksentekijä toteuttaa ostotarjouksen hankkimalla ja maksamalla osakkeet, joiden osalta ostotarjous on pätevästi hyväksytty eikä hyväksyntää ole pätevästi peruutettu ostotarjouksen ehtojen mukaisesti. Tarjouksentekijä voi kuitenkin jatkaa tarjousaikaa jäljempänä olevan kohdan "Tarjousaika" mukaisesti.

Tarjousaika:

Tarjousaika alkaa 19.10.2005 klo 9.30 ja päättyy 18.11.2005 klo 16.30, ellei tarjousaikaa jatketa tai keskeytetä jäljempänä esitetyn mukaisesti.

Tarjouksentekijä voi jatkaa tarjousaikaa milloin tahansa. Tarjousaika voi kokonaisuudessaan olla enintään kolme (3) kuukautta. Mikäli ostotarjouksen toteuttamiselle kuitenkin on erityisiä esteitä, kuten esimerkiksi vireillä olevat yrityskauppavalvontaan liittyvät lupaprosessit, Tarjouksentekijä voi kuitenkin jatkaa tarjousaikaa siihen asti, kunnes kyseiset erityiset esteet ovat poistuneet ja tarjouksentekijällä on ollut kohtuullinen aika ottaa kyseinen tilanne huomioon. Tarjouksentekijä pidättää itsellään oikeuden jatkaa tarjousaikaa ilmoittamalla siitä viimeistään tarjousajan päättymistä seuraavana ensimmäisenä (1.) pankkipäivänä. Jos tarjouksentekijä jatkaa tarjousaikaa, tarjousaika päättyy tarjouksentekijän asettamana uutena päättymisajankohtana, ellei jatkettua tarjousaikaa keskeytetä jäljempänä esitetyn mukaisesti.

Tarjouksentekijä voi keskeyttää tarjousajan tai jatkettun tarjousajan, mikäli kaikki toteuttamisedellytykset ovat täyttyneet tai tarjouksentekijä on, lain niin salliessa, luopunut niistä ennen tarjousajan tai jatkettun tarjousajan päättymistä. tarjousaika on kuitenkin vähintään kaksi (2) viikkoa. Tarjouksentekijä ilmoittaa tarjousajan tai jatkettun tarjousajan keskeyttämistä koskevasta päätöksestä mahdollisimman pian sen jälkeen, kun päätös on tehty ja joka tapauksessa viimeistään viisi (5) pankkipäivää ennen keskeytetyn tarjousajan tai jatkettun tarjousajan päättymistä. Mikäli tarjouksentekijä keskeyttää tarjousajan tai jatkettun tarjousajan, tarjousaika tai jatkettu tarjousaika päättyy tarjouksentekijän ilmoittamana aikaisempaan ajankohtana.

Tarjouksentekijän oikeus peruuttaa ostotarjous:

Tarjouksentekijällä on oikeus peruuttaa ostotarjous tarjousaikana tai jatkettuna tarjousaikana ilmoittamalla siitä julkisesti, mikäli ilmenee seikkoja, joiden seurauksena jokin kohdassa "Ostotarjouksen toteuttamisen ehdot" kuvatuista toteuttamisedellytyksistä jää toteutumatta.

Ostotarjouksen hyväksymismenettely:

Opstock toimii ostotarjouksen järjestäjänä ja vastaa sen yhteydessä tehtävistä kaupoista niiden osakkeiden osalta, joiden osalta ostotarjous on pätevästi hyväksytty eikä hyväksyntää ole pätevästi peruutettu ostotarjouksen ehtojen mukaisesti.

Tilinhoitajayhteisöt ja omaisuudenhoitajat lähettävät asiakkaanaan oleville, Australian, Hong Kongin, Japanin, Etelä-Afrikan, Kanadan ja Yhdysvaltojen ulkopuolella asuville Pohjolan osakkeenomistajille ilmoituksen ostotarjouksesta menettelyohjeineen ja hyväksymislomakkeineen, jos tästä on sovittu osakkeenomistajan ja hänen tilinhoitajayhteisönsä tai omaisuudenhoitajansa välillä tai muutoin. Mikäli Pohjolan osakkeenomistaja ei saa tilinhoitajayhteisöltään tai omaisuudenhoitajaltaan (esimerkiksi Suomen Arvopaperikeskus Oy) menettelyohjeita ja hyväksymislomaketta, osakkeenomistaja voi hakea hyväksymislomakkeen myös OP-ryhmään kuuluvien osuuspankkien ja Okopankki Oyj:n arvopaperikonttoreista tai Internetistä osoitteista [www.op.fi](http://www.op.fi) ja [www.oko.fi](http://www.oko.fi). Pohjolan osakkeenomistajan tulisi ensisijaisesti ottaa yhteyttä omaan tilinhoitajayhteisönsä tai omaisuudenhoitajaansa menettelyohjeiden ja hyväksymislomakkeen osalta.

Pohjolan osakkeenomistajan, joka haluaa hyväksyä ostotarjouksen, tulee toimittaa hyväksymislomake asianmukaisesti täytettynä arvo-osuustiliään hoitavalle tilinhoitajayhteisölle tai omaisuudenhoitajalle tämän antamien ohjeiden mukaisesti. Mikäli Pohjolan osakkeenomistajan oma tilinhoitajayhteisö tai omaisuudenhoitaja (esimerkiksi Suomen Arvopaperikeskus Oy) ei vastaanota hyväksymislomaketta, osakkeenomistaja voi palauttaa lomakkeen vaihtoehtoisesti OP-ryhmään kuuluvan osuuspankin tai Okopankki Oyj:n arvopaperikonttoriin. Tarjouksentekijä pidättää itsellään oikeuden hylätä virheellisesti tai puutteellisesti täytetyt hyväksymislomakkeet tai sellaisissa kirjekuorissa vastaanotetut hyväksymislomakkeet, jotka on leimattu Australiassa, Hong Kongissa, Japanissa, Etelä-Afrikassa, Kanadassa tai Yhdysvalloissa, tai joiden tarjouksentekijä muuten katsoo lähetetyn Australiasta, Hong Kongista, Japanista, Etelä-Afrikasta, Kanadasta tai Yhdysvalloista.

Hyväksymislomakkeiden ja muiden vaadittavien asiakirjojen toimittaminen on Pohjolan osakkeenomistajien vastuulla ja nämä asiakirjat katsotaan toimitetuksi vasta, kun asianomainen tilinhoitajayhteisö, omaisuudenhoitaja tai OP-ryhmään kuuluvan osuuspankin tai Okopankki Oyj:n arvopaperikonttori on vastaanottanut ne. Asiakirjojen toimittamiseen tulee varata riittävästi aikaa ja niiden toimittamisessa on noudatettava kunkin Pohjolan osakkeenomistajan oman tilinhoitajayhteisön tai omaisuudenhoitajan antamia ohjeita.

Hyväksymislomakkeen tulee olla perille toimitettuna klo 16.30 mennessä Tarjousajan viimeisenä päivänä. Tilinhoitajayhteisö tai omaisuudenhoitaja saattaa pyytää Pohjolan osakkeenomistajaa palauttamaan hyväksymislomakkeen edellä mainittua ajankohtaa aiemmin.

Niiden Pohjolan osakkeenomistajien, joiden osakkeet on rekisteröity hallintarekisterin pitäjän (tai muun säilytisyhteisön) nimiin ja jotka haluavat hyväksyä ostotarjouksen, tulee hyväksyä ostotarjous hallintarekisterin pitäjän antamien ohjeiden mukaisesti. Tarjouksentekijä ei lähetä hyväksymislomaketta tai muita ostotarjoukseen liittyviä asiakirjoja näille Pohjolan osakkeenomistajille.

Osakkeenomistaja, joka on pantannut omistamansa Osakkeet, voi hyväksyä ostotarjouksen ainoastaan pantinhaltijan suostumuksella. Pantinhaltijan suostumus on toimitettava kirjallisesti tilinhoitajayhteisölle.

Ostotarjousta ei voi hyväksyä Internetissä, tai OP 0100 0500 (suomeksi) tai 0100 9051 (ruotsiksi) puhelinpalvelun kautta.

Ostotarjouksen hyväksyminen on sitova, mutta se on peruutettavissa ennen jatkettua tarjousajan päättymistä (katso jäljempänä kohta "Ostotarjouksen hyväksymisen peruuttaminen"). Ostotarjouksen hyväksyminen on annettava arvo-osuustilikohtaisesti ja se koskee kaikkia osakkeita, jotka luovutusrajoituksen tai

myyntivarauksen kirjaamishetkellä ovat Pohjolan osakkeenomistajan hyväksymislomakkeessa mainitulla arvo-osuustilillä. Mikäli Pohjolan osakkeenomistaja kirjaamisen jälkeen hankkii lisää Osakkeita ja haluaa hyväksyä ostotarjouksen näiden Osakkeiden osalta, tulee osakkeenomistajan hyväksyä ostotarjous näiden Osakkeiden osalta erikseen ja toimittaa hyväksymislomake tilinhoitajayhteisölleen, omaisuudenhoitajalleen tai OP-ryhmään kuuluvan osuuspankin tai Okopankki Oyj:n arvopaperikonttoriin. Osakkeenomistaja, joka on ostotarjouksen ehtojen mukaisesti hyväksynyt ostotarjouksen eikä ole peruuttanut hyväksymistään ostotarjouksen ehtojen mukaisesti, ei voi myydä tai muutoin määrätä niistä osakkeista, joiden osalta ostotarjous on hyväksytty. Palauttamalla hyväksymislomakkeen Pohjolan osakkeenomistaja valtuuttaa Opstockin, omaisuudenhoitajansa tai arvo-osuusrekisteritietojaan ylläpitävän tilinhoitajayhteisön merkitsemään arvo-osuustililleen osakkeiden luovutusrajoituksen tai myyntivarauksen sekä muut tarvittavat kirjaukset ja ryhtymään muihin osakkeiden myynnin ja tarjoushinnan tilittämisen kannalta tarpeellisiin tekniisiin toimiin näiden ehtojen mukaisesti.

Ostotarjouksen hyväksyminen raukeaa, jos tarjouksentekijä ilmoittaa pörssitiedotteella ostotarjouksen peruuttamisesta. Mikäli ostotarjous peruutetaan, Osakkeita koskeva luovutusrajoitus tai myyntivaraus poistetaan ostotarjouksen hyväksyneiden Pohjolan osakkeenomistajien arvo-osuustililtä arviolta kolmen (3) pankkipäivän kuluessa tarjouksentekijän ilmoituksesta ostotarjouksen peruuttamisesta.

Ostotarjoukseen liittyvien osakkeiden kauppa toteutetaan jäljempänä esitetyn kohdan "Maksuehdot ja selvitys" mukaisesti.

Ostotarjouksen hyväksymisen peruuttaminen:

Mikäli tarjousaika on jatkettu, osakkeiden osalta ostotarjouksen ehtojen mukaisesti pätevästi tehty ostotarjouksen hyväksyminen voidaan peruuttaa milloin tahansa jatkettuna tarjousaikana, toisin sanoen alkuperäisen tarjousajan päätyttyä (18.11.2005) mutta ennen jatkettua tarjousajan päättymistä.

Ostotarjouksen hyväksymisen peruuttaminen pätevästi edellyttää, että kirjallinen peruuttamisilmoitus toimitetaan sille tilinhoitajayhteisölle tai omaisuudenhoitajalle, jolle alkuperäinen ostotarjouksen hyväksymisilmoitus on toimitettu. Jos kyseessä on hallintarekisteröinti, osakkeenomistajan tulee kehottaa hallintarekisteröinnin hoitajaa toimittamaan peruuttamisilmoitus. Hyväksymisen peruuttamisessa on noudatettava kyseisen tilinhoitajayhteisön, omaisuudenhoitajan tai hallintarekisteröinnin hoitajan antamia ohjeita.

Kukin arvo-osuustilillä hoitava tilinhoitajayhteisö, omaisuudenhoitaja tai hallintarekisteröinnin hoitaja on oikeutettu perimään peruuttamisen johdosta maksun oman hinnastonsa mukaisesti.

Mikäli Pohjolan osakkeenomistaja peruuttaa Ostotarjouksen hyväksymisen pätevästi, osakkeita koskeva luovutusrajoitus tai myyntivaraus poistetaan Pohjolan osakkeenomistajan arvo-osuustililtä arviolta kolmen (3) pankkipäivän kuluttua ostotarjouksen hyväksymisen peruutuksen toimittamisesta tilinhoitajayhteisölle, omaisuudenhoitajalle tai hallintarekisteröinnin hoitajalle.

Hyväksymisen peruuttaneilla Pohjolan osakkeenomistajilla on oikeus hyväksyä ostotarjous uudelleen milloin tahansa ennen jatkettua tai keskeytetyn tarjousajan päättymistä kohdassa "Ostotarjouksen hyväksymismenettely" kuvattua hyväksymismenettelyä noudattaen.

Ilmoitus ostotarjouksen tuloksesta:

Ostotarjouksen alustava tulos ilmoitetaan ensimmäisenä (1.) ja lopullinen tulos arviolta kolmantena (3.) tarjousajan, tai jos tarjousaika on jatkettu tai se on keskeytetty, jatkettua tai keskeytetyn tarjousajan päättymistä seuraavana pankkipäivänä. Ostotarjouksen alustavan tuloksen ilmoittamisen yhteydessä ilmoitetaan toteutetaanko ostotarjous ja/tai jatketaanko tarjousaika. Ostotarjouksen lopullisen tuloksen ilmoittamisen yhteydessä vahvistetaan niiden osakkeiden prosentuaalinen osuus, joiden osalta ostotarjous on pätevästi hyväksytty eikä hyväksyntää ole pätevästi peruutettu.

Maksuehdot ja selvitys:

Osakkeiden, joiden osalta ostotarjous on pätevästi hyväksytty eikä hyväksyntää ole pätevästi peruutettu ostotarjouksen ehtojen mukaisesti, kauppa toteutetaan viimeistään tarjousajan päättymistä, tai jos tarjousaikaa on jatkettu tai se on keskeytetty, jatkettun tai keskeytetyn tarjousajan päättymistä seuraavana kuudentena (6.) pankkipäivänä ("Täytäntöönpanopäivä"). Siinä määrin kun se on mahdollista, osakkeiden kauppa toteutetaan Helsingin Pörssissä.

Osakekaupat selvitetään arviolta kolmantena (3.) täytäntöönpanopäivää seuraavana pankkipäivänä ("Selvityspäivä"). Tarjoushinta maksetaan selvityspäivänä osakkeita tarjoavan osakkeenomistajan arvo-osuustiliin liitetulle pankkitilille tai niiden osakkeenomistajien osalta, joiden omistus on hallintarekisteröity, hyväksymisilmoituksessa ilmoitetulle pankkitilille. Ne osakkeenomistajat, joiden pankkitili on eri rahalaitoksessa kuin hänen arvo-osuustilinsä, saavat tarjoushinnan pankkitililleen rahalaitosten välisen maksuliikenteen aikataulun mukaisesti arviolta kaksi (2) pankkipäivää myöhemmin.

Omistusoikeuden siirtyminen:

Omistusoikeus osakkeisiin, joiden osalta ostotarjous on pätevästi hyväksytty eikä hyväksyntää ole pätevästi peruutettu ostotarjouksen ehtojen mukaisesti, siirtyy tarjouksentekijälle tarjoushinnan maksua vastaan.

Varainsiirtovero ja muut maksut:

Tarjouksentekijä maksaa ostotarjouksen mukaisesti tehdyn osakkeiden myynnin yhteydessä mahdollisesti Suomessa perittävän varainsiirtoveron.

Kukin osakkeenomistaja vastaa tilinhoitajayhteisöjen, omaisuudenhoitajien, hallintarekisteröinnin hoitajien tai muiden tahojen kunkin osakkeenomistajan kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella mahdollisesti veloittamista vakuuksien vapauttamiseen tai mahdollisten muiden osakkeiden myynnin estävien rajoitusten poistamiseen liittyvistä palkkioista. Tarjouksentekijä vastaa muista tavanomaisista kuluista, jotka aiheutuvat ostotarjouksen edellyttämistä arvo-osuuskirjauksista, Ostotarjouksen mukaisten osakkeita koskevien kauppojen toteuttamisesta tai tarjoushinnan maksamisesta.

Ostotarjouksen tekemistä koskevat rajoitukset:

Ostotarjousta ei tehdä missään sellaisessa maassa, jossa se on lainsäädännön nojalla kielletty, eikä tarjousasiakirjaa ja siihen liittyviä hyväksymislomakkeita tulla toimittamaan tai lähettämään edelleen, eikä niitä saa toimittaa tai lähettää edelleen mihinkään sellaiseen maahan tai sellaisesta maasta, jossa soveltuva lainsäädäntö kieltää sen. Ostotarjousta nimenomaan ei tehdä suoraan tai välillisesti käyttäen postilaitosta tai mitään osavaltioiden välisen tai kansainvälisen kaupan välineitä (kuten telefax, telex, puhelin tai Internet) tai kansallisen arvopaperipörssin kautta Australiassa, Hong Kongissa, Japanissa, Etelä-Afrikassa, Kanadassa tai Yhdysvalloissa. Ostotarjousta ei voida hyväksyä, mikäli käytetään jotain edellä mainituista välineistä tai mikäli ostotarjouksen hyväksyminen toimitetaan Australiasta, Hong Kongista, Japanista, Etelä-Afrikasta, Kanadasta tai Yhdysvalloista.

Muut seikat:

Muista ostotarjoukseen liittyvistä seikoista päättää tarjouksentekijä tai tämän määräämä.

OP puhelinpalvelu palvelee muita kuin Australiassa, Hong Kongissa, Japanissa, Etelä-Afrikassa, Kanadassa ja Yhdysvalloissa asuvia osakkeenomistajia Ostotarjoukseen liittyvissä kysymyksissä numerossa 0100 0500 (suomeksi) ja numerossa 0100 9051 (ruotsiksi) arkipäivisin klo 8.00 ja 20.00 välisenä aikana.

## DISCLAIMER

Tämä ei ole arvopapereiden myyntitarjous Yhdysvalloissa. Osakkeita ei saa tarjota tai myydä Yhdysvalloissa ilman rekisteröintiä tai rekisteröintiä koskevaa poikkeuslupaa Yhdysvaltojen vuoden 1933 arvopaperilain (the U.S Securities Market Act of 1933) mukaisesti. Osakkeiden liikkeeseenlaskija ei ole rekisteröinyt, eikä sen tarkoituksena ole rekisteröidä, mitään osaa tarjouksesta Yhdysvalloissa, eikä sen tarkoituksena ole tarjota arvopapereita yleisölle Yhdysvalloissa.

Tätä tiedotetta ei saa julkaista tai muutoin levittää, kokonaan tai osittain, Australiaan, Hong Kongiin, Japaniin, Etelä-Afrikkaan, Kanadaan tai Yhdysvaltoihin. Tämä tiedote ei ole esite, eikä se siten ole tarjous tai kehoitus myyntitarjouksen tekemiseen. Sijoittajien tulee merkitä osakkeita tai oikeuksia, joihin on viitattu tässä asiakirjassa tai hyväksyä ostotarjous osakkeista vain esitteessä tai tarjousasiakirjassa esitetyn tiedon perusteella. Tarjousta ei tehdä missään sellaisessa maassa, missä joko tarjous tai siihen osallistuminen olisi kiellettyä tai edellyttäisi Suomen lainsäädännön mukaisten toimenpiteiden lisäksi tarjousasiakirjan laatimista, rekisteröintiä tai muita toimenpiteitä.

Ostotarjousta ei tehdä missään sellaisessa maassa, jossa se on lainsäädännön nojalla kielletty, eikä tarjousasiakirjaa ja siihen liittyviä hyväksymislomakkeita tulla toimittamaan tai lähettämään edelleen, eikä niitä saa toimittaa tai lähettää edelleen mihinkään sellaiseen maahan tai sellaisesta maasta, jossa soveltuva lainsäädäntö kieltää sen. Ostotarjousta nimenomaan ei tehdä suoraan tai välillisesti käyttäen postilaitosta tai mitään osavaltioiden välisen tai kansainvälisen kaupan välineitä (kuten telefax, telex, puhelin tai Internet) tai kansallisen arvopaperipörssin kautta Australiassa, Hong Kongissa, Japanissa, Etelä-Afrikassa, Kanadassa tai Yhdysvalloissa. Ostotarjousta ei voida hyväksyä, mikäli käytetään jotain edellä mainituista välineistä tai mikäli ostotarjouksen hyväksyminen toimitetaan Australiasta, Hong Kongista, Japanista, Etelä-Afrikasta, Kanadasta tai Yhdysvalloista.